БУТУН ДУН'Е ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ҚИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТ (большевик)ЛАР ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ, ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 185 (7632)
9 АВГУСТ ЧОРШАНБА 1950 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

БУГУНГИ СОНДА:

Тинчлик иши ғалаба қозонади! (1-нчи бет).
Ҳосилга ҳосил қўшишда илғорлар тажрибасидан ўрнак олингиз! (1-нчи бет).
З. Исамуҳамедов. —Марксизм-ленинизмнинг классик асари (2-нчи бет).
ПАРТИЯ ТУРМУШИ. — **Ҳ. Ҳайдаров.** — Партия ташкилоти колхозларни йириклаштириш учун курашмоқда (2-нчи бет).
Давлат савдоси ходимлари активининг кенгаши (2-нчи бет).
Социалистик қишлоқ хўжалигимиз учун илғор совет техникасини мукаммал эгаллаган кадрлар етиштирайлик! Н. И. Ферштат. — Моҳир мутахассислар макони. **Т. Соколов.** — Қишлоқ хўжалиги учун малакали механизатор кадрлар тайёрлаймиз (3-нчи бет).
Қуриядаги воқиалар (4-нчи бет).
Ўзбекистон физкультурачиларининг VI спартакиадаси (4-нчи бет).

Колхозларнинг раҳбар кадрларини мустаҳкамлайлик

Колхоз тузуми қишлоқ хўжалигимизни қисқа муддат ичида дун'ёда энг йирик ва илғор хўжаликка айлантирди. Совет давлатининг ёрдами туфайли колхозлар биринчи даражали техника блан қуроллантирилдилар. Машина-трактор станциялари колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш, уларни янада ривожлантириш ва деҳқончиликнинг маданиятини ошириш ишида ғоят катта ёрдам бермоқдалар.

Йирик колхоз ишлабчиқариши колхозларнинг раҳбар ходимларидан агротехника ва зоотехника билимлари асосида хўжаликка усталик блан раҳбарлик қилишни, қишлоқ хўжалигининг экономикасини ўрганишни ва юксак ташкилотчилик қобилиятига эга бўлишни талаб этади. Акс ҳолда колхозларнинг бой имкониятларидан қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш учун фойдаланиб бўлмайди.

Республикамиздаги илғор колхозларнинг ишидан олинган жуда кўп мисоллар шуни кўрсатадики, колхозларга қобилиятли, сиёсий жиҳатдан саводли, маданиятли ва колхоз ишига садоқатли кадрлар — колхоз раислари, правление а'золари, бригада бошлиқлари, чорвачилик фермаларининг мудирлари раҳбарлик қилган жойларда колхозлар ўз жамоат хўжаликларини муваффақиятли равишда ривожлантирмоқдалар.

Колхозлар ташкил қилингандан буён, большевиклар партиясининг раҳбарлиги остида, колхоз ишлабчиқаришининг ажойиб ташкилотчилари етишди. Улардан кўпларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон берилди, жамоат хўжалигини юксалтиришда эришган муваффақиятлари учун колхозларнинг мингларча раҳбар ходимлари Совет Иттифоқи орден ва медальлари блан мукофотландилар.

Сирдар'ё районидаги Карл Маркс номли колхозга Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати ўртоқ Султонов 10 йилдан буён муттасил раҳбарлик қилиб келмоқда. Унинг раҳбарлиги остида колхоз ўз хўжалигини тез ривожлантирди. Карл Маркс номли колхоз бирнеча йилдан буён пахтадан муттасил юқори ҳосил олиб келмоқда, колхоз хўжаликнинг ҳамма асосий тормоқларини ривожлантирмоқда, давлат мажбуриятларини муддатидан илгари бажариб келмоқда. Мўл даромад олиб, ўз а'золарининг моддий аҳволини тобора яхшиламоқда ва маданий савиясини юксалтирмоқда.

Андижон районидаги Дзержинский номли колхознинг раиси, СССР Олий Совети депутати ўртоқ Тешабой Мирзаев ва бошқа шу каби донгдор пахта усталарини бутун республикамиз билади.

Бу колхоз раисларининг яхши ишлашига сабаб шуки, улар партия ташкилотларининг раҳбарлиги ва ёрдами блан иш кўрадилар, комсомол ташкилотларига ва колхоз активларига суянадилар, коммунистлар блан мустаҳкам алоқа боғлаб, уларнинг ташаббусини ва ижодий ғайратини ҳартарафлама қўллаб-қувватлайдилар, қишлоқ хўжалик артели Уставига оғишмай амал қиладилар.

Большевиклар партияси ва совет давлати колхозлар тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқдалар. Давлат колхозларга ерни абадий фойдаланиш учун бирчитиб берди. Ҳамма колхозда жамоат хўжалигини муваффақиятли ривожлантириш учун бутун шароит яратиб берилган. Бизда колхозларнинг орқада қолиши учун ҳеч қандай баҳона бўлиши мумкин эмас.

Ҳолбуки, республикамизда бир хил шароитда, бирқанча ҳолларда эса илғор колхозларга қараганда яхши шароитда бўлганлари ҳолда, юқори ҳосил етиштиришда ва жамоат чорвачилигини ривожлантиришда жуда орқада қолаётган колхозлар ҳам бор. Бунинг сабаби шуки, бундай колхозларга тайёргарлиги бўлмаган, ташаббуссиз, бўшанг раислар бошчилик қилмоқдалар.

Колхоз ёмон бўлиши мумкин эмас. Фақат колхозларнинг қолоқлигини тугатаолмаған, катта имкониятлардан жамоат хўжалигини юксалтириш учун тўла фойдалана билмаган қобилиятсиз раҳбарларгина ишни орқага судраши мумкин.

Партия ва совет ташкилотларининг кечиктириб бўлмайдиган энг муҳим вазифаси қолоқ колхозларнинг аҳволини батафсил ўрганиб, уларнинг ишини яхшилашга эришишдан иборатдир.

Майда колхозларни йириклаштириш иши олиб борилган бирқанча областьларда колхозларнинг ишини, шу жумладан қолоқ колхозларнинг ишини ҳам яхшилаш соҳасида ижобий натижаларга эришилди. Майда колхозларни йириклаштириш қишлоқ хўжалигимизни ривожлантириш сур'атларини янада тезлатиш учун қўшимча имкониятлар вужудга келтиради. Лекин колхозларни йириклаштирган вақтда уларга раҳбарликни яхшилаш масаласи янада катта аҳамиятга эга. Ишнинг кўзини билмасдан туриб, колхоз каби машиналаштирилган йирик социалистик хўжаликка раҳбарлик қилиш мумкин эмас. Шунинг учун партия ва совет ташкилотлари олдида колхозларнинг раисларини тажрибали ва қобилиятли ходимлар блан мустаҳкамлашдан иборат муҳим вазифа турипти. Колхоз раиси вазифасига сиёсий ва амалий жиҳатдан синалган, олий ва ўрта қишлоқ хўжалик ма'лумоти бўлган мутахассисларни, шунингдек раҳбарлик ва ташкилий ишларда тажриба ортдирган, йирик коллектив хўжаликка раҳбарликни та'минлай оладиган мутахассисларни ва қишлоқ хўжалигини яхши билган кишиларни кўтариш керак.

Колхозларнинг раҳбар ходимларини танлашга юзаки қараш нотўғридир. Ма'лумоти етарли бўлмаган ҳамма раисларни ёппасига алмаштириш ярамайди. Аксинча, ма'лумоти етарли бўлмаган, аммо колхозга раҳбарлик қилишда катта тажриба ортдирган, бундан буён ҳам колхозга раҳбарлик қилаоладиган колхоз раисларига маҳаллий партия ва совет ташкилотлари камида ўрта даражада қишлоқ хўжалик билими олишда ҳартарафлама ёрдам беришлари керак.

Айниқса, колхозларни йириклаштириш муносабати блан ишдан бўшатиладиган колхоз раисларидан бошқа ишларда — йирик колхозларда раис ўринбосарлари, колхоз чорвачилик ферма мудирлари, бригада бошлиқлари вазифасида тўғри фойдаланиш ёки уларни колхоз раисларини тайёрлаш ҳамда қайта тайёрлаш техникумлари, мактаблари ва курсларига ўқишга юбориш зарур.

Республика Қишлоқ хўжалик ва Пахтачилик министрликлари органлари, партия ва совет ташкилотлари колхозларни илмли раислар блан мустаҳкамлаб, айни вақтда, колхозларнинг бошқа раҳбар ходимларини мустаҳкамлашга ҳам ёрдам беришлари керак.

Колхозларни йириклаштириш муносабати блан ишлабчиқариш бригадаси бошлиғининг роли ва жавобгарлиги ошади. Бу вазифада етарли билими бўлган, колхоз ишлабчиқариши ва қишлоқ хўжалигини билган, жамоат хўжалигини тўғри ва пухта уюштираоладиган муносиб кишилар ишлаши керак. Колхоз чорвачилик фермаларининг мудирлари ҳам ана шу талабга жавоб беришлари лозим.

Партия ташкилотлари, раҳбарлик ишига кўтарилган мутахассислар ва практикларга кун сайин ёрдам бериб турган, колхоз экономикасини чуқур ўрганишда ва жамоат хўжалигининг барча тормоқларини ривожлантириш тадбирларини амалга оширишда доим кўмаклашиб турган тақдирдагина бу ходимлар муваффақиятли ишлашлари мумкин.

Ўзбекистон ССР Пахтачилик ва Қишлоқ хўжалик министрликлари олдида ғоят катта вазифалар турипти. Улар колхоз раисларини ва колхозларнинг бошқа раҳбар ходимларини тайёрлаш ҳамда қайтадан тайёрлаш юзасидан энг қисқа муддатда амалий тадбирлар ишлаб чиқишлари лозим. Министрликлар, область пахтачилик ҳамда қишлоқ хўжалик бошқармалари, район пахтачилик ва қишлоқ хўжалик бўлимлари, машина-трактор станцияларининг мутахассислари колхоз ишлабчиқаришини тез ўзлаштиришда, жамоат хўжалигини ривожлантиришда колхоз раисларига ёрдам беришлари керак.

Шу кунларда ғўзалар ҳосил тўпламоқда. Ғўза парваришини салгина бўлса ҳам бўшаштириш, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг барча пахтакорларга ёзган Мактубида баён қилинган тадбирларнинг бажарилмаслиги ҳосилга катта зиён етказиши мумкин.

Шунинг учун ҳозирги вақтда ғўза парваришидаги ҳамма ишлар сифатли бажарилиши, суғориш, чопиқ, культивация, чеканка ва ғўза зараркунандаларига қарши кураш ғайрат блан давом эттирилиши керак.

Шу блан бирга, колхозлар ҳосилни йиғиб-териб олишга қисқа муддатда қизғин тайёрланишлари, бу йил ўтган йилдагига қараганда, анча кўп пахта ҳосилини қисқа муддатда териб олиб, давлатга топшириш кераклигини эсда тутишлари лозим. Колхозлар олдида ғалла ҳосилини ўриб-йиғиб олиш, янчиш ва давлатга ғалла топшириш, уруғлик ғамлаб қўйиш ва чорва молларини ем-хашак блан та'минлаш вазифаси ҳам турипти.

Ана шунинг учун республикамизнинг партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари колхозларга раҳбарликни ҳартарафлама яхшилашлари ва кучайтиришлари, колхоз раислари ва партия ташкилотларига ўз олдиларида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришда амалий ёрдам кўрсатишлари керак.

Большевиклар партиясининг раҳбар органи «Правда» газетаси 27 июльдаги бошмақоласида бундай деб ёзган эди:

«Колхоз раислари составини малакали кадрлар блан мустаҳкамлаш — колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан янада мустаҳкамлаш соҳасидаги муҳим қадамдир...

Колхоз раислари ва бошқа раҳбар ходимларининг составини янада мустаҳкамлаш колхоз кадрларининг обрўсини, социалистик қишлоқ хўжалигининг янги муваффақиятлари учун, мамлакатимизда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини мўл-кўл қилиш учун курашда уларнинг ролини янада оширади».

Тинчлик иши ғалаба қозонади!

Тошкентдаги 1-нчи пойафзал фабрикасининг ишчиси Акрам Маҳкамов СССР Енгил саноат министрлигига қарашли корхоналарнинг етакчи касбдаги ишчилари орасида Бутун Иттифоқ социалистик мусобақасида биринчи ўринни олди. У, шу кунларда тинчлик вахтасида туриб, кундалик топшириқни 317 — 319 процент бажармоқда. **Суратда:** ўртоқ **А. Маҳкамов** иш устида.

Б. Мазур фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Тинчликни янада мустаҳкамлаймиз

САМАРҚАНД, (ЎзТАГ). Самарқанддаги илғор саноат корхоналарининг коллективлари стахановча меҳнатлари блан тинчлик ишини мустаҳкамламоқдалар. Ўтган йилга қараганда бу йил бир ярим ҳисса ортиқ маҳсулот ишлаб чиқараётган чой қадоқлаш фабрикасининг чой қадоқлаш ва хилларга ажратиш цехининг коллективи стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлаб, олдинда бормоқда. Бу цех ишчилари Стокгольм Мурожаатига қўл қўя туриб олган мажбуриятларини шараф блан бажармоқдалар.

Моторремонт заводининг коллективи август ойининг биринчи кунларидаёқ 8 ойлик ишлабчиқариш планини муваффақият блан бажарди. Шу корхонанинг қуючилари, слесарьлари, токарьлари стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлаб, ҳар куни бир ярим нормадан бажармоқдалар. Меҳаника ва йиғув цехлари маҳсулот сифатини анча яхшиладилар.

«Ҳужум» ипак йигириш фабрикасининг стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлаётган коллективи маҳсулот ишлаб чиқариш сифатини яхшилаш, таннархини пасайтириш юзасидан олган мажбуриятини тўла бажармоқда. Охунбобоев номидаги кўн заводи ва шаҳардаги бошқа корхоналар ҳам кундан кунга янги муваффақиятларга эришмоқдалар.

Мармар заводининг коллективи тинчлик вахтасида

Тошкентдаги мармар заводи ишлаб чиқарган мармар лавҳалар ва кенг исте'мол моллари бутун Совет Иттифоқида машҳурдир. Бу завод ишлаб чиқарган маҳсулот маданий қурилишимизни ва иншоотларимизни безатади.

Завод коллективи маҳсулотнинг миқдорини ошириш ва сифатини яхшилаш учун курашиб келмоқда. Коллектив планни ҳар доим ошириб бажараётгани туфайли, шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг кўчма қизил байроғини қўлда сақлаб келмоқда.

Шу кунларда мармар заводининг илғор ишчилари тинчлик вахтасида туриб ишламоқдалар.

Коллектив йиллик планни муддатидан олдин, Улуғ Октябрь революциясининг 33 йиллигигача адо этиш ва йил охиригача камида бир минг квадратметр пардозланган мармар ва икки минг комплект кенг исте'мол моллари бериш мажбуриятини олди.

Завод июль планини 12 процент ошириб бажарди. Мармар тошларни кесганда унинг нобуд бўлишига йўл қўйилмаётганлиги орқасида маҳсулотнинг таннархи анча камайтирилди. Шу ҳисобдан завод ўтган ярим йилликда 150 минг сўмдан ортиқ маблағни тежашга муяссар бўлди.

Конда мармар чиқариш ишлари механикалаштирилгани сабабли, маҳсулот миқдори уч марта ошди. Мармарни арралаш технологияси ҳам сўнгги ойлар ичида анча яхшиланди. Заводда янги машиналар ўрнатилиб, кенг исте'мол моллари ишлаб чиқариш цехи қайта қурилмоқда.

Заводнинг илғор стахановчиларидан Расулев, Шкаликова, Кукушкин, Сидорнова ва бошқа ўртоқлар ҳар куни 2,5 ва 3 норма бажармоқдалар.

П. ҒАНИЕВ.

Марғилондаги ипак комбинатининг инструктори комсомол а'зоси Амина Содиқова бошлиқ а'ло сифатли маҳсулот ишлабчиқарувчи бригада кундалик топшириқни 115 процентдан ошириб бажармоқда. **Суратда:** бригада бошлиғи **Амина Содиқова** (чапда) маталчи **Саломатхон Охунжонованинг** ишини текширмоқда.

В. Лейн фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Стахановча тинчлик вахтасида

ҚЎҚОН, (ЎзТАГ). «Большевик» механика заводининг ишчилари Стокгольм Мурожаатига қўл қўяётганларида июль ойи планини муддатидан олдин бажариш мажбуриятини олган эдилар. Бу мажбурият шараф блан бажарилди. Ойлик топшириқдан ташқари нефть конлари учун бирнеча юз минг сўмлик юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Қуюв цехининг коллективи стахановча тинчлик вахтасида туриб ишлаб, июль ойи планини 139 процент бажарди. Фармовшик Тожибоев, Ким, қуючи Миржалолов ва бошқа стахановчилар кунига бир ярим-икки нормадан ишламоқдалар.

Тинчликни ҳимоя қилиш Совет Комитетининг ахбороти тинчлик йўлида яна ҳам кўпроқ меҳнат қилишга илҳомлантирди. Корхона коллективи август ойи планини ҳам муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кучайтириб юборди.

Консервачиларнинг катта ҳиссаси

Тошкентдаги консерва заводининг ишчилари, инженер-техник ходимлари тинчлик вахтасида туриб фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Завод ишчилари стахановча меҳнат қилиб, ярим йиллик ишлабчиқариш планини 118 процент бажарган эдилар. Улар III кварталда бу ғалабани янада мустаҳкамлаб, июль ойи ишлабчиқариш планини 219.4 процент адо этишга муваффақ бўлдилар. Бундан илгари суткасига 40—50 тонна консерва тайёрланган бўлса, ҳозир 100 тоннага етказиб маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда.

Завод ишчилари Тинчлик тарафдорлари жаҳон конгресси Доимий Комитети Стокгольм Сессиясининг атом қуролини тақиқлаш тўғрисидаги Мурожаатини қизғин ма'қулладилар. Мурожаат муҳокама қилинган митингда сўзга чиққан томат цехининг инженери Гетманович, консерва цехининг инженери Вилькова, шу цехларнинг стахановчи ишчиларидан Мавлонқулова, Развалаева, Ермоленко ва бошқа ўртоқлар барча ишчиларни Ватанимизнинг куч-қудратини ошириш, тинчлик ишига катта ҳисса қўшиш учун янада фидокорона меҳнат қилишга чақирдилар. Митингда қатнашган заводнинг барча коллективи йиллик ишлабчиқариш планини 15 октябрь ўрнига август ойидаёқ ошириб бажаришга қарор қилди. Шу кунларда завод ишчилари колхозлардан кунига 150—160 тонна сабзавот, мева қабул қилиб, суткада 120 тоннага етказиб консерва ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар.

Машинасозларнинг меҳнат ғалабалари

«Ташсельмаш» заводининг ишчилари, инженер-техниклари ва хизматчилари «Стахановча меҳнат—тинчлик учун курашдир!» деган шиор остида тинчликнинг меҳнат вахтасида туриб ишламоқдалар. Корхона коллективи пахта терадиган, кўрак чувийдиган машиналар ҳамда пахта заводлари учун ускуналар ишлаб чиқаришни кундан-кунга оширмоқда.

Старший мастер ўртоқ В. Свердлов бошлиқ бўлган механика цехининг токарьлар участкаси ишчилари қисмлар ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириб, иш унумини икки ҳисса оширдилар.

Заводнинг Ҳурмат тахтасита ҳунар мактабида тарбияланиб чиққан токарь Боқижон Абдуллаевнинг номи ёзилган. У, меҳнат стажи оз бўлишига қарамай, ўз станогида нормадагидан икки ҳисса ошириб маҳсулот тайёрламоқда. Заводнинг тажрибали формавшикларидан ўртоқ Ғулом Зарипов, ва Николай Темников ўртоқлар смена топшириғини беш ҳисса ошириб бажармоқдалар.

Корхона коллективи август ойида июль ойидагига қараганда 10 процент ортиқ пахта терадиган машина ишлаб чиқаришга қарор қилди.

Тинчлик қизил карвонига барча колхозлар қатнашмоқдалар

САМАРҚАНД, (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). Булунғур районидаги ғаллакор колхозларнинг а'золари юксак ватанпарварлик кўрсатиб, тинчлик қизил карвонлари уюштирмоқдалар. Тайёрлаш пунктига ғалла қизил карвонлари тўхтовсиз келиб турипти.

Тинчлик қизил карвонига райондаги 71 колхознинг ҳаммаси қатнашмоқда. Бир кунда давлатга 31.804 центнер ғалла топширилди.

Бешкўтон қишлоқ советидаги Ленин номли, «Йўлбошчи», «Қизил Ўзбекистон», Тонготар қишлоқ советидаги Фрунзе номли, Олмотсўфи қишлоқ советидаги «1 Май» ва бошқа колхозлар давлатга пландан ташқари ғалла топшираётирлар.

Ҳосилга ҳосил қўшишда илғорлар тажрибасидан ўрнак олингиз!

Тинчлик вахтасида туриб ишлаш оммавий тус олмоқда

НАМАНГАН, (**«Қизил Ўзбекистон» мухбиридан**). 6—7 август кунлари областьнинг жуда кўп колхозларида тинчлик вахтасида туриб ишлашни кучайтиришга бағишланган митинг ва йиғилишлар бўлиб ўтди. Бу йиғилишларда область пахтакорлари ғўза парваришида ишлаётган колхозчиларнинг сонини 30—35 минг кишига кўпайтириш, август ойида ғўзани икки марта парвариш қилиш, яқин 2—3 кун ичида ғўзани чеканка қилишни туталлаш, давлатга ғалла топшириш ва такрорий боқилган қуртдан пилла топшириш мажбуриятларини тўла бажаришга қарор қилдилар.

Янгиқўрғон район, Қораполвон қишлоқ советидаги «Намуна» колхозининг а'золари тинчлик вахтасида ишлаш кучайган шу кунларда «Коммуна» колхозига қўшилдилар. Ҳар иккала колхознинг қўшма мажлисида колхозга «Тинчлик учун» деган янги ном берилди. Бу колхознинг а'золари паст ғўзаларни ҳосилдор ғўзалар даражасига етказиш ва пахта йиғим-теримини районда биринчи бўлиб бошлашга аҳд қилдилар.

Наманган районининг Сардоба қишлоқ советидаги «Москва», Тошбулоқ қишлоқ советидаги Ленин номли, Чуқур кўча даҳасидаги «Қизил юлдуз» ва Ленин номли колхозларда ғўза парвариши янада кучайтирилди. Бу колхозларда тинчлик вахтасида туриб ишлаш ўнбешкунлиги э'лон қилинди ва ғўза парваришида ишловчилар сони кўпайтирилди. Тошбулоқ қишлоқ советидаги Ленин номли колхознинг раиси ўртоқ Азимов колхозчиларнинг тинчлик вахтасида туриб ишлашга бағишланган митингида бундай деди:

— Колхозимиз ҳамма ердаги ғўзани беш марта чуқур чопиқ ва олти марта культивациядан чиқарди. Биз ғўзани ҳосил етилгунча парвариш қилишга қарор қилганмиз. Бу қарорни амалда бажариб, ғўза қатор ораларини яна икки марта чуқур чопиқ ва культивация қилиш учун курашаётирмиз.

Ленин номли колхоз а'золари ғўзани чеканка қилишни туталлаб, олтинчи чопиқ ва еттинчи культивацияни кучайтириб юбордилар.

С. ОТАЖОНОВ.

Гектаридан 40 центнер учун

Эркин қишлоқ советидаги Навоий номли колхоз Тошкент қишлоқ районидаги пахтакор колхозларнинг энг йирикларидан ҳисобланади. Бу колхознинг пахта майдони йилдан-йилга ортиб, олаётган ҳосили ҳам тобора ошиб бормоқда. 1948 йилда колхознинг пахта майдони 220 гектар бўлиб, ҳосил гектар бошига 27 центнердан тўғри келди. 1949 йилда пахта майдони яна 50 гектар кўпайиб, жам'и 270 гектарга етди. Гектар бошига олинган ҳосил 27,75 центнерданга тўғри келди.

Бу йил колхознинг пахта майдони 325 гектарга етди. Ҳар гектардан 40 центнердан ҳосил етиштирилиши керак. Колхоз а'золари бу йил республика пахтакорлари VI қурултойининг Мурожаати асосида ишлаб, пахтадан ҳар йилдагига қараганда кўпроқ ҳосил етиштириш йўлида катта куч сарф қилдилар. Ҳозиргача ғўзалар трактор ва от культиватори блан 6 марта культивация қилинди, 4 марта чуқур чопиқ ўтказилди, май, июнь, июль ойларида ҳарбир суғориш олдидан ғўзалар ўғитлаб турилди. Культивация, чопиқ, суғориш, ўғитлаш ва бошқа тадбирлар бир-бирига боғлаб олиб борилганлиги натижасида ғўзалар бақувват, серҳосил бўлиб ўсди. Шу кунларда ҳарбир туп ғўзада ўрта ҳисоб блан 17—18 тадан кўсак бор.

3-нчи бригаданинг 20 гектар бўлиқ ғўзаси кўкракка уриб ётипти. Буни узоқроқдан кўрган киши «ғўзани ғовлатиб юборишипти» деб ўйлаши мумкин. Лекин ҳақиқатда биронта қатордаги ғўза ҳам ғовлаган эмас. Бу ердаги кўчатларнинг жуда ҳам авж олиб кетганлигига сабаб шуки, ўртоқ Тўлаган Қосимов бошлиқ бу бригада а'золари ғўза парваришини ўз вақтида ўринлатиб олиб бордилар. Улар «шунча культивация, шунча чопиқ қилсак бас!» деб қараб турганлари йўқ, ғўза қайси куни культивация ёки чопиқ талаб қилса, ўша куни шу ишга киришилди.

Бу йил чигит суғориш орқали ундириб олинганидан, ғўза қатор ораларида ўт ўсиб кетди. Бригада а'золари ўтга қарши курашни кучайтирдилар. Улар қатор ораларини ўтдан бир марта яхшилаб тозалаб олдилар.

— Шундан кейин, — дейди бригада бошлиғи ўртоқ Қосимов, — қатор ораларида ўтдан асар қолмади, далаларга берилаётган куч, ўғит, сув ва бошқалар иккига бўлинмасдан, фақат бир томонга — ғўзанинг ўзига кетабошлади. Таги қизиган, юмшатилган ғўза тез кун ичида ўзини қўйиб юборди ва июль ойи ичида мевага кирди. Ҳозир ҳар туп ғўзада 20 тадан то 25 тагача кўсак бор.

Колхознинг М. Убаева бошлиқ 4-нчи, Ж. Тўлаганов бошлиқ 7-нчи бригадалари ҳам ўз мажбуриятларига яраша меҳнат қилиб, пахта мўл ҳосилига мустаҳкам замин тайёрладилар.

Колхоз партия ташкилоти (секретари ўртоқ Т. Қосимов) ва колхоз правлениеси (раиси ўртоқ М. Пўлатов) Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг Мактубини бригадаларнинг дала шийпонларида муҳокама қилди.

— Биз бу йил пахтадан юқори ҳосил олиш учун пухта замин яратдик, — дейди колхоз раиси ўртоқ Муслим Пўлатов, — ғўзамизнинг аҳволи яхши, кўсак кўп. Лекин биз август ойида шона, гул, кўсакларни кўпроқ сақлаб қолиш, ҳосилга ҳосил қўшиш устида тинмай ишлаб, гектар бошига 40 центнердан ҳосил топшириш ҳақидаги мажбуриятимизни тўла бажарамиз.

Ориф ЮНУС.

ҲОСИЛНИ ТЎЛА САҚЛАБ ҚОЛИШ УЧУН

Фарғона область, Куйбишев районидаги «Намуна» колхозида ҳосилга ҳосил қўшиш мақсадида август ойида ғўзани яна ҳам яхши парвариш қилиш учун қизғин кураш бораётир.

Колхознинг 5 марта парвариш қилинган ғўзалари текис ҳосилга кириб, ҳарбир туп ғўза 30—35 тагача шона, гул ва 15 тагача кўсак олди. Ҳар гектаридан 65 центнердан пахта етиштириш учун курашаётган ўртоқ Турдиқулов бошлиқ бригада а'золари ғўзани парвариш қилишда ҳаммага намуна бўлмоқдалар. Колхозчилар Мактубга жавобан, шона, гул ва кўсакларни тўла сақлаб қолиш учун ғўзани то пахта етилгунча тинмай парвариш қилишга қарор бердилар.

Н. Мамажонов.
М. Дадаев.

Мажбурият бажарилади

Бизнинг колхозимиз социалистик мусобақа шартномасига мувофиқ, 1950 йилда ҳар гектар ердан 30 центнердан пахта топшириш мажбуриятини олди. Колхозчилар бу мажбуриятни бажариш учун курашиб, чигит экишни ўтган йилдагига қараганда уч ҳафта илгари тамомладилар. Июль ойининг охиригача ҳамма ерда ғўзалар беш марта сифатли парвариш қилинди. Ғўзаларимиз яхши ҳосил олмоқда.

Колхозчиларимиз ўз меҳнатларининг самараларини кўриб фахрланмоқдалар. Лекин улар эришилган муваффақиятлар блан хотиржам бўлиб қолишни истамайдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг Мактуби муҳокама қилингандан кейин ҳарбир пахтакор ғайратга ғайрат қўшиб меҳнат қилабошлади. Ғўза парвариши сур'ати яна кучайтирилди. Ҳамма бригадалар графикни ошириб бажармоқдалар. Ишга яроқли барча колхозчиларнинг дала ишларида иштирок қилиши қаттиқ назорат остига олинганлиги, иш нормасининг бажарилиши тўғри ҳисобга олиб борилганлиги натижасида биз бунга эришдик. Колхозчилар учун дала шийпонларида иссиқ овқат уюштирилди, болалар яслилари ва майдончаларининг иши анча яхшиланди, бу эса дала ишларига яна 20 дан ортиқ колхозчи аёлни жалб қилиш имкониятини берди.

Коммунист Латиф Маҳмудов бошлиқ бригадада дала ишлари яхши ташкил қилинган. Бу бригадада икки нормадан кам ишлаётган киши йўқ. Бригада ғўзаларни беш марта парвариш қилди, пахта майдонларининг ярми олтинчи марта чопиқдан чиқарилди, чеканка тамомланди. Биз Мактубдаги кўрсатмаларни бажариш учун курашиб, август ойида ғўзаларни яна икки марта парвариш қилишга қарор қилдик.

Ҳамма ерда ғўзалар туташиб қолганига қарамай, биз культивацияни давом эттираётирмиз; тракторчилар ҳарбир машинани ғўза тупларини ҳимоя қиладиган асбоблар блан та'минладилар.

А. РЎЗИМАТОВ.
Хоразм область, Хева районидаги Карл Маркс номли колхознинг раиси.

Марксизм-ленинизмнинг классик асари

(В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган асарининг 45 йиллиги муносабати блан)

Ижодий марксизм хазинасига қўшилган буюк ғоявий бойликлардан бири бўлган «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган машҳур асарини В. И. Ленин бундан 45 йил муқаддам, я'ни 1905 йилнинг июнь-июль ойларида ёзиб тамомлаган эди. Бу асарнинг босилиб чиққанлиги ҳақидаги биринчи хабар 1905 йил 9 августда «Пролетарий» газетасида э'лон қилинган эди.

В. И. Лениннинг бу асари ижодий марксизмнинг нодир асарларидан бири бўлиб, оламшумул тарихий аҳамиятга эга. Бунда Ленин рус меньшевиклари ва Ғарбий Европа реформистларининг оппортунистик тактик қарашларини ғоявий жиҳатдан тор-мор келтириб, марксистик партиянинг тактик асосларини ишлаб чиқди.

Владимир Ильич Маркс ва Энгельснинг революцион стратегия ва тактика ҳақидаги гениал фикрларини тиклабгина қолмай, рус революциясининг ва халқаро ишчилар синфининг революцион ҳаракат тажрибаларини таҳлил қилиб, марксизмни янги революцион назария блан бойитди, уни ривожлантириб янада юксак босқичга кўтарди.

☆

1905—1907 йиллардаги биринчи рус революцияси мамлакатдаги барча синфларни ҳаракатга келтирди. Революция бўронининг тобора мавж уриб кўтарилиши ҳарбир синфга, ҳарбир партияга ўзининг тактикасини, бошқа синфларга, ҳукуматга бўлган муносабатини аниқлаб олишга мажбур этди. Революциянинг тобора юксалиши пролетариат олдига кечиктириб бўлмайдиган улуғвор вазифаларни қўйди.

«Буни... қуролли қўзғолон уюштириш, чор ҳукуматини ағдариш, муваққат революцион ҳукумат тузиш, бу ҳукуматга социал-демократларнинг қатнашиши, деҳқонларга қандай муносабатда бўлиш, либерал буржуазияга қандай муносабатда бўлиш ва шу сингари масалалар талаб қилмоқда эди» («ВКП(б) тарихи қисқа курси» 79 бет, 1949 йил).

Партия олдида ишчилар синфининг чор самодержавияси ва капитализмга қарши кураш планини, социал-демократиянинг ягона марксистик тактикасини ишлаб чиқиш каби энг муҳим вазифа турар эди. Социал-демократиянинг пухта ўйланган революцион тактикасини ишлаб чиқиш ишига меньшевикларнинг оппортунистлиги ва ажратувчилик ҳаракатлари тўсқинлик қилар ва уни ишлаб чиқишни ғоят қийинлаштирар эди. Бу аҳволни бартараф қилиш ва ягона марксистик тактика йўлини белгилаш учун дарҳол партиянинг III с'ездини чақириш зарур эди. Броқ меньшевиклар бунга қарши чиқиб, уни барбод этиш учун қўлларидан келганича ҳаракат қилдилар.

Мамлакатнинг ягона революцион марксистик ўзаги бўлган большевиклар Ленин бошчилигида III с'езд чақириш ишини ҳартомонлама кенгайтириб юбордилар.

Партиянинг III с'езди 1905 йил апрельда Лондонда чақирилди. Худди шу вақтнинг ўзида Женевада меньшевикларнинг конференцияси йиғилди. Ленин бу ҳолатни «икки с'езд—икки партия» деб та'рифлаган эди. III с'езд ва меньшевикларнинг конференцияси асосан тактика масаласини муҳокама қилиб, бу масала юзасидан бир-бирига зид бўлган қарор чиқарди. Бу ҳол большевиклар блан меньшевиклар ўртасидаги мафкуравий, ташкилий ихтилофлар блан бирга тактик ихтилофларнинг ҳам жуда кучли эканлигини кўрсатди.

Ленин ўзининг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган асарида буржуа-демократик революцияда партиянинг тактик асосларини ёритиб бериш блан бирга меньшевиклар ва халқаро оппортунизмни ғоявий жиҳатдан тор-мор келтирди. Шу блан бирга у Ғарбий Европадаги ишчилар ҳаракатининг ярим асрлик тарихий тажрибаларига суяниб, рус ишчилар ҳаракатининг тажрибалари асосида марксистик партиянинг буржуа-демократик революциясидан социалистик революцияга ўтиш давридаги тактик асосларини ишлаб чиқди.

В. И. Ленин ўзининг «Икки тактика» асарида, пролетариат буржуа-демократик революциянинг, шу жумладан ҳарқандай халқ революциясининг йўлбошчиси ва гегемони (етакчиси) бўлиши мумкин ва лозим деган асосий тактик қоидани ҳартомонлама ривожлантирди.

Ленин ишчилар синфи жамиятнинг илғор революцион кучи эканини та'кидлаб, унинг революцион кураш йўлини тўғри ва равшан ёритиб берди. У Маркс ва Энгельс томонидан пролетариатнинг революцион ҳаракатларини деҳқонларнинг ҳаракатлари блан қўшиш тўғрисида айтилган машҳур фикрларга асосланиб, ишчилар синфи блан деҳқонлар ўртасида революцион иттифоқ тузиш ҳақидаги ғояни олға сурди ва асослаб берди.

Ленин ва Сталин биринчи рус революциясининг ўз характери жиҳатидан буржуа-демократик революцияси эканлигини кўрсатдилар. Бу революция буржуазия раҳбарлигида Ғарбда бўлиб ўтган француз буржуа революцияси каби революция бўлмай, унинг ҳаракатлантирувчи кучи пролетариат ва деҳқонлардан иборат бўлган демократик революция эди. Шу сабабдан бу революция буржуа-демократик революция деб аталади. У янги тарихий шароитда—империализм даврида юз бериб, эксплоатация қилинувчи миллионларча оммани чоризмга қарши курашга кўтарди.

Ленин, демократик ўзгаришдан (гарчи у ўз мазмуни жиҳатидан буржуа ўзгариши бўлсада) ишчилар синфи тўла манфаатдордир, деб ҳисоблади ва меньшевикларнинг буржуа революцияси пролетариат манфаатларини ифода этаолмайди, деган сохта фикрларини фош этди. Ленин, буржуазия изчиллик блан ўтказиладиган революцион демократик ўзгаришдан тўла манфаатдор эмас, у революцион йўл блан ўрта асрчилик қолдиқларини емириш, я'ни демократик ўзгаришни охиригача етказиш ўрнига, революциясиз, тинч йўл блан ба'зи бир кичикислоҳотларгина ўтказиб монархияни сақлаб қолишдан кўпроқ манфаатдордир, деб та'кидлади.

Ленин, пролетариат буржуа революциясининг узил-кесил ғалабасидан тўла манфаатдордир, чунки у ана шу ғалаба орқали барча ўрта аср сарқитларини супуриб ташлаши, демократик республика тузаолиши, ниҳоят, империалистик буржуазияга қарши курашиши ва социализмга эришаолиши мумкинлигини исботлади. Ана шу сабабдан, Ленин ма'лум ма'нода айтганда буржуа революцияси, буржуазиядан кўра пролетариат учун фойдалироқдир, деб ёзди.

Ленин пролетариатнинг революцияга раҳбарлик қилиш имкониятининг ҳақиқатга айланиши фақат ма'лум шароитлардагина юз бериши мумкин деб ҳисоблади. Бунинг учун, биринчидан пролетариатнинг чоризм устидан тўла ғалаба қозонишидан манфаатдор бўлган ва пролетариат раҳбарлигини қабул қилишга лойиқ бўлган иттифоқчиси бўлиши зарур эди. Ленин миллионларча деҳқонлар оммасини ана шундай иттифоқчилар деб ҳисоблади.

Бунинг учун иккинчидан, революцияга раҳбар бўлиб олиш учун интилаётган ва революция манфаатларини ўзига бўйсундириш мақсадида, пролетариатга қарши курашаётган синфни раҳбарликдан четлаштириб, ажратиб, яккалаб қўйиш ва унга қарши курашиш лозим эди. Ленин монархиячи либерал буржуазияни ана шундай синф деб ҳисоблади.

Ленин ўзининг бу асарида пролетариат блан деҳқонлар ўртасида революцион иттифоқ тузиш зарурлиги ҳақидаги тактик қоидани ҳартомонлама асослаб берди. Ленин пролетариат блан деҳқонлар ўртасидаги революцион иттифоқни, революцияни ғалаба қилишидаги асосий шарт ва бош омиллардан бири деб ҳисоблади.

«Фақат пролетариатгина демократизм учун то охиригача курашаолади. Пролетариатнинг революцион курашига деҳқонлар оммаси қўшилган тақдирдагина, пролетариат демократизм учун курашда ғалаба қозониши мумкин» (Ленин, VIII том, 65 бет).

Ленин блан биргаликда ўртоқ Сталин ҳам буржуа-демократик революцияда пролетариатнинг гегемонлиги ҳақидаги доҳиёна тактик қоидаларни асослади ва ривожлантирди. Ўртоқ Сталин қуйидагиларни ёзган эди: «Революциямизнинг ягона йўлбошчиси пролетариатдир, пролетариат Россиядаги революцион кучларни чор мутлақ ҳокимиятга ҳужум қилишга бошлаб боришга талабгор ва қодирдир. Мамлакатдаги революцион унсурларни фақат пролетариатгина ўз атрофига тўплайолади, фақат пролетариатгина революциямизни охирига етказаолади. Социал-демократиянинг вазифаси пролетариатни революция йўлбошчиси қилиб тайёрламоқ учун мумкин бўлган ҳамма чорани кўришдир». (Асарлар, 2 том, Ўздавнашр, 72 бет).

Ленин ва Сталиннинг синфий кучларни жой-жойига қўйиш ва буржуа-демократик революцияда пролетариатнинг гегемонлик ролини ўйнаши ҳақидаги та'лимоти пролетариат ва партиянинг тактика масалаларидаги янги дастури эди. Бу та'лимот ижодий марксизмни янги тарихий шароитга мослаб қўллашнинг ёрқин намунаси эди. Бу та'лимот тактика масалаларида II Интернационал ва меньшевикларнинг догматизмга асосланган оппортунистик қарашларини илдизигача тилка-пора қилиб ташлади.

Пролетариат гегемонияси ҳақидаги ленинча-сталинча гениал та'лимот большевистик партиямизнинг энг қудратли қуроли бўлиб қолди. Бу та'лимотнинг улуғ қудрати ва ҳаётчан эканлиги Ленин—Сталин партиясининг раҳбарлигида Ватанимиз ишчилар синфининг барча қаҳрамонона курашларида янада ёрқин намоён бўлди. Ленин—Сталиннинг енгилмас ғоялари блан қуролланган СССР ишчилар синфи партиямиз раҳбарлигида мамлакатимизда социализм жамиятини барпо этишда ҳам, Улуғ Ватан урушида душман устидан тарихий ғалабани та'мин этишда ҳам барча меҳнаткаш оммага етакчилик, я'ни гегемонлик ролини ўйнади, у урушдан кейинги янги сталинча бешйиллик планни бажаришда ва мамлакатимизда коммунизмнинг ғалабаси учун олиб борилаётган буюк фидокорона курашда ҳам синалган раҳбар куч сифатида гегемонлик ролини ўйнаб келмоқда.

Ишчилар синфи блан деҳқонлар иттифоқи асосида вужудга келган халқ демократияси мамлакатлари пролетариат диктатурасининг функцияларини бажармоқдалар. Эндиликда бу мамлакатлар қудратли Совет Иттифоқининг самарали ёрдами туфайли социализм томон шаҳдам қадамлар блан илгарилаб бормоқдалар. Аммо Югославияда Тито, Кардель, Ранкович бошлиқ буржуа-миллатчиларидан иборат тўда ишчилар синфининг гегемонлик ролини инкор қилиб, марксизм-ленинизмнинг буюк та'лимотидан юз ўгирди. Империализмнинг ёлланган малайлари—жосусларига айланган бу тўда ва Бевин, Эттли, Жюль Мок, Спаак, Шумахер, Реннер, Сарэгат сингарилар халқаро ишчилар синфининг душманларига, уруш оловини ёқувчиларнинг энг ёвуз малайларига айланиб кетдилар. Лекин улар демократия ва социализм кучларининг юксалишини тўхтатаолмайдилар, аксинча империалистик реакциянинг ҳарқандай хуружларига қарамай дун'ёдаги барча тараққийпарвар кучлар пролетариат гегемонияси байроғи остида бирлашмоқдалар. Улар ўзларининг коммунистик ва ишчи партиялари бошчилигида қудратли ижтимоий кучга айланмоқдалар. Бу кучларни ўз ичига олган тинчлик, демократия ва социализм лагери қудратли Совет Иттифоқи бошчилигида ғоят зўр қат'иятлик блан бутун дун'ёда тинчлик, ўзаро ҳамкорлик сиёсатини амалга оширмоқда.

☆

Ленин ўзининг «Икки тактика» деган асарида большевистик партиянинг тактик асосларидан бири бўлган умумхалқ қуролли қўзғолони ҳақидаги та'лимотни ишлаб чиқди, уни тайёрлаш, ташкил қилиш, ўтказиш ҳақида равшан кўрсатмалар берди.

Ленин ўтмишдаги революция тажрибаларини пухта ўрганиш блан Маркс ва Энгельснинг қуролли қўзғолон ҳақидаги доҳиёна фикрларини янада ривожлантирди. У ишчилар синфининг душманлари—меньшевиклар ва халқаро оппортунизмнинг буржуазия блан ишчилар синфини «муросага келтириш» тўғрисидаги ҳарқандай уринишларига зарба берди.

Лениннинг пролетар революцияси ҳақидаги та'лимоти унинг қуролли қўзғолон ҳақидаги та'лимоти блан чамбарчас боғлиқдир. Ма'лумки, 1905—1907 йил революцияси партия ва рус ишчилар синфи олдига кун тартибидаги энг яқин ва энг муҳим масалани—қуролли қўзғолон масаласини асосий вазифа қилиб қўйди. «Турмушнинг пролетариат олдига қўйган янги вазифаси ҳам **бутун Россия миқ'ёсида қўзғолон кўтарилишига амалий жиҳатдан раҳбарлик қилиш ва уни ташкил қилиш** вазифасидир». (Сталин, Асарлар, I том, 152 бет).

Ленин қуролли қўзғолонни революциянинг тўла ғалабаси учун олиб борилаётган революцион курашнинг энг олий формаси деб ҳисоблади. Мана шунинг учун ҳам у қўзғолонни сиёсий ва ҳарбий жиҳатдан пухта тайёрлаш блан революцион оммани қуроллантириш, унга революцион кураш усулларини ўргатиш зарурлигини алоҳида кўрсатиб ўтди. Ленин, жанговар ишчи отрядлари тузиш, бу отрядларни қуроллантириш ва уларга ҳарбий билим бериш зарурлиги тўғрисида конкрет кўрсатмалар берди.

Ленин оммани қўзғолонга олиб бориш ва бу қўзғолонни умумхалқ қўзғолонига айлантириш учун қўзғолоннинг тўла ғалабасини та'мин этадиган сиёсий шиорлар ташлаш ва оммага шу тарздаги чақириқлар блан мурожаат қилиш зарур деб ҳисоблади. Ленин бундай шиорлар қаторига умумий, оммавий сиёсий стачкалар ташкил этиш, дарҳол революцион йўл блан 8 соатлик иш кунини жорий этиш ва қишлоқда помещик ерларини мусодара қилишгача демократик ислоҳотларни амалга ошириш, шунингдек ишчиларни қуроллантириш блан революцион армия тузиш каби вазифалар киради деб ҳисоблади.

Аммо, Ленин — Сталиннинг қуролли қўзғолон тўғрисидаги янги революцион тактикасига меньшевиклар ҳамда ишчилар синфининг бошқа душманлари қарши чиқдилар. 1905 йил декабрь қуролли қўзғолонидан кейин саросимага тушиб қолган Плеханов «қуролга ёпишмаслик керак эди» деб партияга та'на қилди. Ленин ва Сталин унга жавобан, аксинча яна ҳам кўпроқ қат'ият ва зўр шижоат блан қўлга қурол олиш керак эди, деб та'кидладилар.

Ўртоқ Сталин ўзининг «Икки жанг» деган мақоласида бундай деб ёзган эди: «Хуллас, бутун қўзғолоннинг ғалаба қилиши учун **мустаҳкам партия, партия томонидан уюштирилган қўзғолон ва ҳужум сиёсати** керак». (Асарлар, I том, 233 бет).

Марксизмнинг қуролли қўзғолон ҳақидаги буюк тактик қоидалари Ленин—Сталиннинг гениал асарларида янада ҳартомонлама кенгайтирилиб ривожлантирилди. Бу қоидалар жаҳон тарихида янги саҳифа очган Улуғ Октябрь социалистик революцияси натижасида муваффақиятли равишда амалга оширилди.

Ленин ва Сталин меньшевикларнинг пролетариат манфаатларига бутунлай зид бўлган оппортунистик қарашларини фош қилиб, социал-демократия қуролли қўзғолонга бош бўлиб, революцияни охирига етказиш учун Муваққат Революцион Ҳукумат составида қатнашиши лозим ва зарур деб уқдирдилар.

☆

Ленин ўзининг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» деган китобида буржуа-демократик революциянинг социалистик революцияга ўсиб ўтиши ҳақидаги та'лимотни доҳиёна равишда асослаб берди.

Ленин демократик республика тузиш учун курашаётган пролетариат буржуа революцияси ғалабаси блан ва муваққат революцион ҳукумат тузиш блан тўхтаб қолмасдан эксплоатация қилинувчи оммага бош бўлиб, дарҳол социалистик революция учун кураш бошлаши лозим деб ҳисоблади. Ленин буржуа-демократик революциянинг ғалабаси ва ишчи-деҳқонларнинг революцион демократик диктатурасининг ўрнатилиши социалистик революцияга ўтишдаги зарурий босқич деб қаради; чунки Ленин пролетариат блан деҳқонлар диктатураси революцияни чоризм устидан қозонилган ғалаба блан тамомлаш эмас, балки уни охиригача етказиб, контрреволюция қолдиқларини йўқ қилиш, революция алангасини Европага кўчириш, ана шу вақт ичида пролетариатнинг онгини сиёсий жиҳатдан оширишга ва унинг буюк армия бўлиб уюшиб олишига имкон бериб, тўғридан-тўғри социалистик революцияга ўтиш учун энг асосий воситадир деб ҳисоблади.

Ленин ўз китобида буржуа демократик революциядан социалистик революцияга ўсиб ўтиш жараёнини характерлаб қуйидагиларни ёзган эди:

«Пролетариат чор ҳокимиятининг қаршилигини куч блан янчиб ташлаш ва буржуазиянинг беқарорлигига барҳам бериш учун деҳқонлар оммасини ўз ёнига олиб, демократик ўзгаришни охиригача етказиш керак. Пролетариат буржуазиянинг қаршилигини куч блан синдириш, деҳқонларнинг ва майда буржуазиянинг беқарорлигига барҳам бериш учун, аҳолининг ярим пролетар оммасини ўз ёнига олиб, социалистик ўзгаришни амалга ошириш лозим» (Асарлар, 9 том, 81 бет).

Ленин ўзининг «Икки тактика» китоби чиққанидан икки ой кейин «Социал демократиянинг деҳқонлар ҳаракатига муносабати» деган мақоласида мана бундай деб ёзди: «...Биз демократик революциядан дарҳол социалистик революцияга ўтабошлаймиз, бунда ўз кучимизга, онгли ва уюшган пролетариатнинг кучига айни мувофиқ бир равишда ўтабошлаймиз. Биз узлуксиз революция тарафдоримиз. Биз ярим йўлда тўхтаб қолмаймиз». (Ўша том, 213 бет).

Лениннинг социалистик революция тўғрисидаги бу янги дастури Ғарбий Европа социал-демократияси ва рус меньшевикларининг буржуа ва социалистик революция ўртасини Хитой девори блан тўсиб, бу икки революцияни 50—100 йилдан иборат бўлган узоқ танаффус даври блан ажратиб қўйишни мўлжаллаган эски, чирик тактик йўлини яксон қилиб ташлади.

☆

Улуғ Лениннинг бу тарихий асари чиққан вақтдан буён 45 йил ўтди.

Лениннинг революцион стратегия ва тактика ҳақидаги ўлмас та'лимотлари ўртоқ Сталин томонидан ривожлантирилиб, янада юксак босқичга кўтарилди. Ленин—Сталиннинг бир мамлакатда социализм қуриш мумкинлиги ҳақидаги революцион назарияси блан қуролланган большевиклар партияси Ватанимизда социализмнинг оламшумул тарихий ғалабасини та'минлади; эндиликда у совет халқининг коммунизм жамияти қуриш учун олиб бораётган ғолибона курашига раҳбарлик қилиб ташаббускорлик намуналарини кўрсатмоқда.

Большевизмнинг тактик асослари оламшумул-тарихий аҳамиятга эга бўлиб, бутун дун'ёда капитализмга қарши революцион ҳаракатнинг тобора юксалишига ғоят катта та'сир кўрсатмоқда.

Ҳозирги пайтда Ленин—Сталиннинг гениал та'лимотлари империализмга қарши курашда халқаро ишчилар синфининг жанговар программасидир, барча коммунистик ва ишчи партияларнинг қўлидаги қудратли қуролдир. Ленин ва Сталиннинг буюк ғоялари блан қуролланган бутун дун'ё пролетариати ўзининг коммунистик ва ишчи партиялари бошчилигида демократия ва социализм учун ғолибона кураш олиб бормоқда. Шубҳасизки, бу кураш жаҳон капитализмининг муқаррар ҳалокатига, Ленин—Сталин ўлмас ғояларининг бутун дун'ёда узил-кесил ғалабасига олиб боражак.

З. ИСАМУҲАМЕДОВ.

П А Р Т И Я Т У Р М У Ш И

Партия ташкилоти колхозларни йириклаштириш учун курашмоқда

Колхоз тузуми социалистик қишлоқ хўжалигининг мисли кўрилмаган даражада ривожланишига асос солди. Большевиклар партияси, совет давлати ва шахсан ўртоқ Сталиннинг кўрсатган ғамхўрликлари ва тинмай бераётган ёрдамлари орқасида колхозчи деҳқонларнинг ҳаёти тубдан ўзгарди, улар маданий, фаровон турмушга эришдилар.

Ўртоқ Сталин урушдан кейинги даврда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш программасини чизиб берди. Партиямиз ана шу программа блан қуролланиб, сталинча янги бешйилликда қишлоқ хўжалигини ҳартарафлама ривожлантириш соҳасида ғоят катта ишлар қилди. ВКП(б) Марказий Комитетининг 1947 йил февраль Пленуми барча партия ташкилотлари олдига коллектив хўжаликни ҳартарафлама мустаҳкамлаш, унинг жамоат бойлигини кўпайтириш, қишлоқ хўжалигида механизациядан кенг фойдаланиш вазифаларини қўйди. Ана шу вазифаларни янада муваффақиятли бажариш учун колхозларни ташкилий-сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлаш, уларнинг қудратини ошириш, майда колхозларни йирик колхозларга айлантириш айниқса муҳимдир.

Москва область партия ташкилотининг майда колхозларни бирлаштириб, уларни йирик, кучли хўжаликларга айлантириш соҳасидаги иши жуда катта аҳамиятга эгадир. Фарғона область, Молотов район партия ташкилоти ўзининг бутун иш фаолиятида майда колхозлар блан қишлоқ хўжалик олдида турган ғоят мураккаб вазифаларни тўла бажариш анча оғир ва қийин эканлигини кўп марта синаб кўрди. Биз Москва область партия ташкилотининг майда колхозларни бирлаштириш соҳасидаги ишини чуқур ўрганиб чиқдик. Район партия комитети бутун партия ва совет активлари блан биргаликда, ана шу ишнинг моҳиятини кенг колхозчилар оммасига тушунтирди. Биз колхозларда Москва область, Загорский районидаги «Труд» колхозининг тажрибалари ҳақида суҳбат ва лекциялар ўтказдик. Район партия комитетининг пропагандистларидан Зокиров, Бахтиёров, Тўрақулов ва бошқа ўртоқлар колхоз тузумининг ҳаётийлиги ҳақида, большевиклар партияси, совет давлати ва шахсан ўртоқ Сталиннинг коллектив хўжаликни мустаҳкамлаш йўлида тинмай қилаётган ғамхўрликлари тўғрисида жойларда лекциялар ўқидилар. Бу лекция ва суҳбатларда қишлоқ хўжалигини, биринчи навбатда пахтачиликни ривожлантириш соҳасида йирик колхозлар эришаётган муваффақиятлар ҳақида конкрет факт ва мисоллар келтирилди.

Районимиздаги Энгельс номли энг йирик колхоз ҳар йили давлат мажбуриятини тўла ва ошириб бажаради. Бу колхоз илғор агротехникадан ва механизациядан кенг фойдаланиб, пахта ҳосилини йиллан-йилга оширмоқда. Шу блан бирга, колхознинг жамоат бойлиги, колхозчиларнинг даромади ҳам тобора кўпаймоқда. Қудратли хўжалик ҳарқандай қийин вазифаларни бажаришга қобил эканлигини ана шу колхоз мисолида жуда равшан кўрамиз. Колхоз қишлоғининг қиёфаси сўнгги йилларда бутунлай ўзгарди. Коммунистик онг ва тарбия колхозчилар ҳаётига тобора чуқурроқ сингиб бормоқда. Колхозда маданий-маиший ишлар кучайтирилмоқда. Бу ерда 500 киши сиғадиган катта клуб, кино-театр зали бор. Намунали болалар боғчаси ва яслиси колхозчи оналарга хизмат қилмоқда. Бутун қишлоқ электрлаштирилган. Мана булар қишлоқ маданиятини янада юксалтиришда энг муҳим омил бўлди.

Колхозда кўп жамоат бинолари, ўрта ва бошланғич мактаблар, тиббий ёрдам пункти ишлаб турипти. Ўтган йили колхозда кўпгина уй-жой, отхона ва молхоналар қурилди.

Энгельс номли колхоздан унча узоқ бўлмаган кичкина, я'ни 60 гектар пахта майдонига эга бўлган «Коммунизм» колхозида эса бундай ишларни кўрмайсиз. Бу кичик колхоз пахта ҳосилини оширишда ҳам, жамоат бойлигини кўпайтиришда ҳам, қишлоқни обод қилишда ҳам ниҳоятда кейинда қолди. Бунга тааажжубланишнинг ҳожати йўқ. Чунки, мураккаб ишларни амалга оширишга кичкина колхознинг албатта қурби етмайди.

Молотов район партия ташкилоти кенг колхозчилар оммасига ана шу ҳақиқатни яхши тушунтирди. Районимизда июль ойининг бошида колхозларни бирлаштириш иши бошланди. Партия ташкилотининг бу йўлдаги ишини районимизнинг барча меҳнаткашлари бирдамлик блан қўллаб-қувватладилар. Колхозларни бирлаштириш қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг фаолияти, ғайрат ва ташаббусини ниҳоятда ошириб юборди.

Шу муносабат блан колхозларда ўтказилган йиғилишларда юзларча оддий кишилар майда колхозларни бирлаштириш тўғрисидаги партиямизнинг фаолиятини бир жон-бир тан бўлиб қувватладилар. Литвинов номли, «Ўзбекистон 20 йиллиги» ва «III Интернационал» колхозлари а'золарининг уч колхозни бирлаштиришга бағишланган йиғилишида пахта устаси, 65 ёшли Эргаш Юнусов бундай деди:

— Кўпчиликнинг кучи блан ҳарқандай ишни уддалай олиш мумкин. Кичкина хўжаликлар жуда орқада қолаётганлигини ўз кўзимиз блан кўриб турипмиз. Мен учала колхознинг бирлашишини қувватлайман. Биз катта хўжаликка уюшиб, бундан кейин ҳарқандай ишни ҳам бемалол уддасидан чиқаоламиз. Биз эндиликда электр станция, клуб, уй-жойлар қурамиз. Қишлоғимиз янада гуллаб яшнайди. Бунга ишончим комил.

Районимизда 66 та колхоз бор эди. Булардан «Коммунизм» колхози атиги 60 гектар, Беляков номли колхоз 96 гектар, 30 дан ортиқ колхоз 200 гектаргача ва қолганлари 250 гектардан 390 гектаргача пахта майдонига эга эди. 13 колхозда бошланғич партия ташкилоти тузилмаган эди. Ҳозир 66 колхоз 30 тага келтирилди. Қирғиз қишлоқ советидаги «Коммунизм», «Сталинобод», «3-нчи бешйиллик», «Саноат» ва Шверник номли колхозлар битта колхозга бирлашди. Айрим жойларда қолоқ колхозларнинг йирик колхозларга бирлашиши пахта ҳосили юзасидан юқори нормада олинган мажбуриятни асло камайтирмади. Колхоз партия ташкилотлари ва барча коммунистлар камқувват колхозларни илғорларга етказиб олиш учун зўр ғайрат блан ишламоқдалар. Илғор колхозларнинг коммунистлари ва тажрибакор деҳқонлари қолоқ колхозлардаги ғўзаларни парвариш қилишга алоҳида э'тибор бермоқдалар. Ана шундай участкаларга кўпроқ трактор ва от культиваторлари юборилди. Илғор колхозлардаги энг яхши кадрлар илгариги камҳосилли колхозларнинг участкаларига бириктилди. Натижада, июль ойи ичида қолоқ колхозларнинг участкаларидаги ғўзалар яхши парвариш қилинди. Ҳозир эса ғўзалар ҳамма ерда текис авж олиб, ялпи ҳосилга кирди.

Колхозларни йириклаштириш натижасида дала ишларига юзларча қўшимча куч жалб этилди. Колхозларнинг ма'мурий ишларида хизмат қилаётган 482 киши бевосита дала ишларига тортилди. 66 колхозни 30 колхозга бирлаштириш орқасида районимизда 290 минг меҳнат куни, 1 миллион 156 минг сўм пул ва 576 тонна ғалла тежалди.

Район партия комитети ва район ижроия комитети колхозларни амалий ишда чиниққан, ма'лумотли, тажрибали кадрлар блан мустаҳкамлашга алоҳида э'тибор берди. Колхозчилар йирик хўжаликни бошқаришга қобилиятли бўлган энг яхши кишиларни раис қилиб сайладилар. Колхоз раисларидан бир қисми олий, 25 киши ўрта ва тўлиқсиз ўрта ҳамда тўрт киши бошланғич ма'лумотга эга. Булар агротехника билимини яхши эгаллаган, трактор ва қишлоқ хўжалик машиналарини бемалол идора қилаоладиган кишилардир.

Колхозлар йириклашуви блан бошланғич партия ташкилотларининг роли ҳам ғоятда ошмоқда. Ҳозир райондаги колхозларнинг ҳаммасида бошланғич партия ташкилотлари бор, йирик колхозлардан 21 тасида партия бюролари ташкил қилинди. Булар янгидан бирлашган колхозларни мустаҳкамлаш, ғўза парваришини қизғин давом эттириб, пахта йиғим-теримига большевикча уюшқоқлик блан тайёргарлик кўриш, колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтириш соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Колхоз партия ташкилотлари секретарьлари орасида олий, ўрта ма'лумотга эга бўлган, сиёсий жиҳатдан чиниққан, ҳартарафлама билимли кишилар бор.

Молотов район партия ташкилоти янгидан бирлашган колхозларни ташкилий ва сиёсий жиҳатдан мустаҳкамлаш, ишлабчиқаришда коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш, колхозларнинг жамоат бойлигини кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўради ва бу йил пахтачиликни ривожлантириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятни тўла ва ошириб бажариш ишига кенг меҳнаткашлар оммасини янада кўпроқ сафарбар этади.

Ҳ. ҲАЙДАРОВ.

ЎзК(б)П Фарғона область, Молотов район комитетининг секретари.

Пропагандист кадрлар

Самарқанд область партия комитети ҳузурида очилган пропагандистлар курси ўз ишини муваффақиятли тамомлади. Курсни 90 штатсиз пропагандист тамомлаб чиқди. Коммунист Юсупова, Жамилов, Исмоилов каби ўртоқлар ўқишни а'ло баҳо блан тамомладилар. Ўқувчилар Лениннинг «Материализм ва эмпериокритицизм», ўртоқ Сталиннинг «Диалектик ва тарихий материализм» деган асарларини айниқса зўр иштиёқ блан ўргандилар. Лекцияларни фалсафа фанлари доктори И. Мўминов, фан кандидати Каримов, лекторлардан Наимов, Маҳмудов ўртоқлар ўқидилар.

Ж. СУЛАЙМОНОВ.

ПРОПАГАНДИСТЛАР КУРСИ ЎЗ ИШИНИ ТАМОМЛАДИ

Ўзбекистон К(б)П Сурхондар'ё область комитети ҳузурида ташкил этилган қишлоқ пропагандистлари курсида машғулотлар тамомланди.

Курсни сиёсий мактаб пропагандистларидан 25 киши, ВКП(б) тарихини ўрганиш тўгарагининг раҳбарларидан 19 киши битказиб чиқдилар. Битириш кунида Термиз шаҳар партия кабинетида курсни тамомлаб чиқувчиларнинг йиғилиши бўлиб ўтди. **А. УСМОНОВ.**

Р Е Д А К Ц И Я Г А Х А Т

Партия ташкилотлари сиёсий агитацияга яхши раҳбарлик қилсинлар

Фарғона область, Қўқон районидаги ба'зибир колхоз бошланғич партия ташкилотлари сиёсий агитация ишларига яхши э'тибор бермаётирлар. Кармак қишлоқ советидаги Вишинский номли колхозда сиёсий-оммавий ишлар бутунлай унутилган. Колхоз бошланғич партия ташкилоти ҳисобидаги 12 коммунистдан бирор киши ҳам колхозда агитаторлик қилмаётир.

Колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Мирзаабдураҳмонова колхозда агитпункт борлигини, унда 18 агитатор ишлаётганлигини, сиёсий-оммавий ишлар олиб борилаётганлигини кўп гапиради. Аммо амалда агитпункт номигагина бор. Агитаторлар мутлақо ишламаётирлар.

Колхоз бригадаларидаги дала шийпонлари безатилмаган. Колхозчилар ўртасида оммавий агитация ишлари олиб борилмаётир. «Жанговар варақа»лар чиқарилмайди. Дала ишлари қизғин бораётган ҳозирги пайтда колхоз деворий газеталарининг роли жуда катта бўлишига қарамай, «Пахта учун» деворий газетаси бирнеча ойдан бери чиқарилмайди.

1950 йилнинг бошидан буён колхозчилар ўртасида бирор марта ҳам илмий ва сиёсий темада лекция ва суҳбат ўтказилгани йўқ.

Колхоз бошланғич партия ташкилоти меҳнат унумини оширишнинг асосий шарти бўлган социалистик мусобақани кучайтириш иши блан шуғулланмаётир. Бригада ва звенолар ўртасида тузилган социалистик мусобақа шартларининг бажарилиши текшириб турилмайди.

Колхозда сиёсий-оммавий ишларнинг бўш қўйилганлиги ғўза ва қанд лавлаги парваришининг бўшаштириб юборилишига, меҳнат интизомининг бўшашиб кетишига сабаб бўлган. Натижада айрим колхозчилар кундалик иш нормаларини бажармайдилар.

Ҳозирги вақтда сиёсий агитация ишларини яхши йўлга қўйиш муҳим вазифалардан биридир. Колхоз бошланғич партия ташкилоти ва унинг секретари ўртоқ Мирзаабдураҳмонова бу муҳим ишга қачонгача мас'улиятсизлик блан қараб келади?

Б. ШОКИРОВ.

Давлат савдоси ходимлари активининг кенгаши

Тошкентда давлат савдоси ходимлари активининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашга савдо ташкилотларининг раҳбарлари, та'минот базаларининг мудирлари, умумий овқатланиш ходимлари, партия ва совет ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Савдо министри ўртоқ Султонов сўзга чиқиб, шу йилнинг биринчи ярмида ўтган йилнинг биринчи ярмига қараганда республикада чакана савдо обороти 12,3 процент, шу жумладан давлат савдоси бўйича 8,9 процент ўсганини айтди. Аҳолига гўшт маҳсулотлари, ёғ, тўқима моллари, пойафзал, соат, велосипед ва бошқа моллар анча кўп сотилган. Магазин, ошхона, дўкон тармоқлари бирмунча кенгайтирилган. Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашларнинг моддий аҳволини яхшилаш тўғрисида партия ва ҳукуматимиз тинмай кўрсатаётган ғамхўрликнинг, нархлар арзонлантирилганлигининг натижасидадир.

— Аммо, — деди ўртоқ Султонов, — республика савдо ташкилотлари ўзларининг асосий вазифаси бўлган совет маданий савдосини ривожлантириш юзасидан етарли иш олиб бормаётирлар. Етарли миқдорда керакли моллар бўлишига қарамай, давлат томонидан белгиланган мол обороти плани 1950 йилнинг биринчи ярмида фақат 98,3 процент бажарилган, холос. Республикамиз пойтахтида, Самарқанд, Наманган, Бухоро, Қашқадар'ё областьлари ва Қорақалпоғистон АССР даги савдо ташкилотлари айниқса ёмон ишламоқдалар.

Кенгашда сўзга чиққан Самарқанд область савдо бўлимининг бошлиғи — Филиппов, Хўжаев (Тошкент), Маҳмудова (Наманган), СССР Савдо министрлигининг Ўзбекистондаги бош инспектори вазифасини бажарувчи Горбонос, Янгийўл шаҳар савдо бўлимининг директори Тошматов ва бошқа ўртоқлар ўз сўзларида республика савдо ташкилотлари фаолиятидаги катта камчиликларни очиб ташладилар. Кўпгина савдо ходимлари ўз ишларида эпчиллик кўрсатмаётирлар, харидорларнинг талабларини ҳисобга олмаётирлар. Натижада, ба'зи шаҳар ва районларга моллар эҳтиёждан ташқари кўплаб келтирилмоқда, бошқа бир районларга эса жуда кам юборилмоқда. Магазинлар айрим вақтларда молларни базалардан ўз вақтида олмайдилар, натижада, аҳолини та'минлашда узилиш пайдо бўлади. Кўпгина савдо ташкилотлари четдан мол келтиришга кўз тикиб, маҳаллий аш'ёлардан фойдаланиш чорасини кўрмайдилар. Савдо ташкилотлари кенг исте'мол моллари ишлаб чиқарадиган корхоналар блан яхши алоқа боғламай келаётирлар. Бир қанча савдо ташкилотларида давлат интизоми ниҳоятда бўшашиб кетган.

Умумий овқатланиш тармоқларида кўпгина камчиликлар бор. Кўпгина ошхона ва ресторанлар исте'молчиларнинг талаб ва эҳтиёжларига нисбатан ўтакетган бюрократларча муносабатда бўлаётганлари натижасида, тайёрланаётган овқатларнинг сифати ниҳоят паст.

Кенгаш қатнашчилари кадрларни танлаш, уларни жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масалаларига алоҳида э'тибор бердилар. Бу ишларга бепарволик ва мас'улиятсизлик блан қараш натижасида айрим вақтларда магазин ва базаларга ўғрилар, муттаҳамлар кириб олиб, давлат савдо ташкилотларининг имтиёзларидан ўзларининг шахсий манфаатлари учун фойдаланаётирлар.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги маданий савдони ривожлантириш юзасидан чиқарган қарорларининг бажарилишини назорат қилмаётганини кўрсатиб, министрлик раҳбарларини қаттиқ танқид қилдилар.

Кенгаш республикада савдо ишини яхшилаш юзасидан амалий тадбирлар белгилади.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон ССР даги барча савдо ходимлари номидан Қозоғистон савдо ташкилотлари ходимларини социалистик мусобақага чақирдилар.

Социалистик қишлоқ хўжалигимиз учун илғор совет техникасини мукаммал эгаллаган кадрлар етиштирайлик!

Аммо фақат янги техниканинг бир ўзи блан узоққа бориб бўлмайди. Биринчи даражали техникага, биринчи даражали завод ва фабрикаларга эга бўлиш мумкин, лекин агар бу техникани эгаллашга қобилиятли кишилар бўлмаса, техникангиз қуруқ техника бўлиб қолаберади. Янги техника ўз натижаларини бериши учун яна одамлар, техниканинг бошида туришга ва уни илгари силжитишга қобил бўлган эркак ва аёл ишчи кадрлар керак.

И. СТАЛИН.

Пахтани машина блан терамиз

Пахтачилик ишлари эндиликда тўла машиналаштирилди. Пахта йиғим-терими кўп меҳнат ва куч талаб қилар эди. Эндиликда совет конструкторлари ижод қилган ва корхоналаримиз ишлаб чиқараётган пахта териш машиналари пахтакорларнинг бу оғир меҳнатини ҳам ғоят енгиллаштиради.

Партия ва ҳукуматимизнинг Ўзбекистон ССР да пахтачиликни тиклаш ва янада ривожлантириш ҳақида чиқарган карорларида пахтакор районлардаги МТСларни биринчи даражали совет техникаси блан тўла қуроллантириш кўзда тутилган.

Мураккаб техникани ишга солиш учун юксак малакали механизатор кадрлар керак. Мен қишлоқ хўжалик техникасини эгаллаш мақсадида 1947 йилда Тошкентдаги қишлоқ хўжалик механизацияси техникумига ўқишга кирган эдим.

Техникумда назарий билимларни ўзлаштирдим. Бу ердаги ишлабчиқариш базаси энг мураккаб машиналарни эгаллашимизга катта ёрдам берди. Биз олган билимимизни амалда синаб кўришга муваффақ бўлдик.

Мен, ўзим блан бирга ишлаган бошқа ўртоқларим блан бирга, трактор, автомобиль, комбайн ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг сирини билиб олдим. ДТ—54 маркали дизель машинасида муваффақиятли ишладим.

Барча пахтакорлар янги техникага меҳр-муҳаббат блан қарамоқдалар. Совет корхоналарида ишлаб чиқарилаётган мукаммал машиналар уларнинг меҳнатини кўп даражада енгиллаштирмоқда. Илғор, янги техника колхоз ҳаётига сингиб кетди. Шунинг учун ҳам биз техникумда илғор техникани мумкин қадар яхшироқ эгаллашга ҳаракат қилдик. Мен «Трактор ва автомобильлар», «Қишлоқ хўжалик машиналари» деган фанлардан бўлган имтиҳонларда бу фанларни, бошқа ўртоқларим каби, яхши ўзлаштирганлигимни кўрсатдим.

Пахта териш машинаси фақат кейинги йиллардагина ижод қилинди ва ишлаб чиқарилди. «Ҳарбир ишнинг бошланиши қийин», деган мақол бор. Албатта дастлабки йилда қийинчиликлар учради. Аммо биз бу қийинчиликларни тез вақт ичида бартараф қилиб, йил сайин кўпроқ майдондаги пахтани машина блан териб берамиз. Бирнеча йил давомида олган билимимиз ва орттирган тажрибамиз бунинг гаровидир.

Пахта териш машинасида ишлашни орзу қилиб юрар эдим. Бу машинани ҳам эгаллашга муваффақ бўлдим.

Пахта йиғим-теримини машиналаштириш жуда мураккаб ишдир. Техникум ма'мурияти мени МТС га пахта териш машинасида ишлаш учун юборади. Мен пахта териш машинасининг старший механиги бўлиб ишлайман.

Техникумда олган билимимиздан бевосита пахта далаларида фойдаланамиз ва пахтани машина блан теришда шубҳасиз муваффақиятли ишлаймиз. Шу блан республикамизда пахтачиликни янада ривожлантириш ишига муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Ф. КРИНИЧНИЙ.

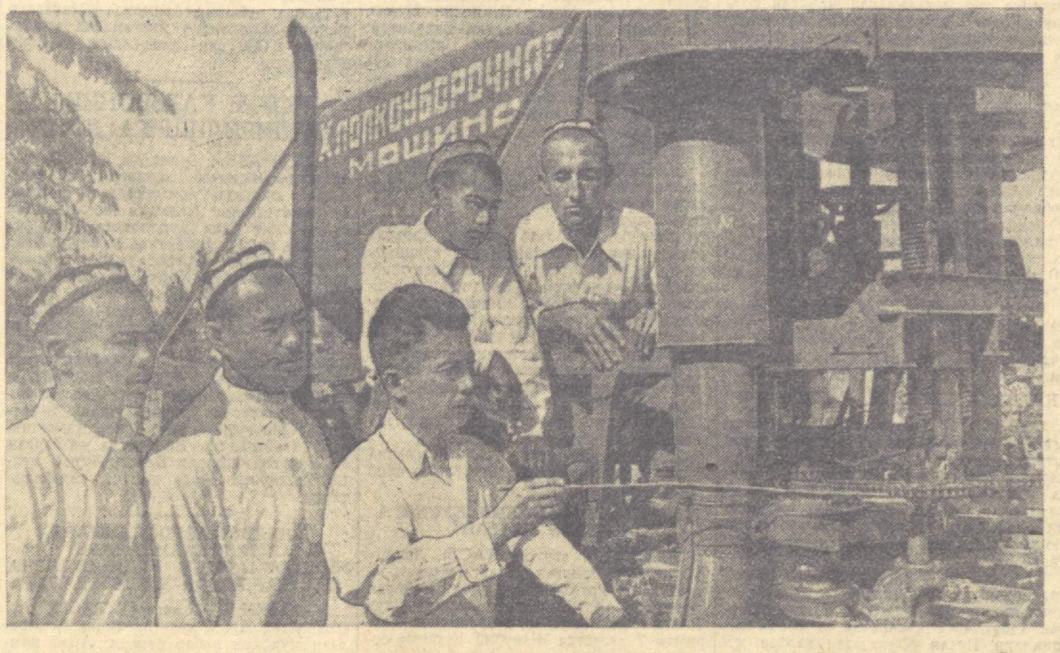

Тошкентдаги пахтачилик механизацияси мактаби пахта териш машиналари учун ҳайдовчилар тайёрламоқда. **Суратда:** мактаб илмий бўлимининг мудири ўртоқ **С. Бўрихонов** (ўртада) ўқувчилардан: **Н. Болтабоев, Р. Ғозихўжаев, М. Тошев, А. Алимов** ўртоқларга машинанинг тузилишини кўрсатмоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Моҳир мутахассислар макони

Совет давлати МТС ларни турли-туман ва мураккаб техника блан та'минлади. Ҳозирги вақтда МТС ларда бирнеча хил трактор, шу жумладан мураккаб дизель тракторлар борлигини, бирнеча хил автомобильлар, комбайнлар, пахта териш машиналари ишлаб турганлигини ва бошқа ўнлаб турдаги қишлоқ хўжалик машиналари, мелиорацияда хизмат қиладиган, планлаштиришда ишлатиладиган машиналар борлигини айтишнинг ўзи кифоядир.

Бу машиналарни ишлатиш малакали кадрларни талаб этади. Улар давлатимиз томонидан берилган мураккаб техникани мукаммал эгаллашлари ва бошқаришлари керак.

Механизатор кадрларимиз мана шу кучли техникани тўла эгаллаш блан бирга, машиналаштириш ва электрлаштиришдаги мураккаб иш жараёнини ҳам чуқур тушуниб етишлари, машиналарни ремонт қилишни билишлари, машиналардан фойдаланиш йўлларини ўрганишлари, механизация ишларини тўғри планлаштира билишлари ва бу ишда колхозлардаги меҳнат резервларидан унумли фойдаланаолишлари лозим.

Республикамизда жуда кўп ажойиб механизатор кадрлар етиштирилди. Улар юқори сифатли, унумли ишламоқдалар. Лекин техникамиз шу қадар тез сур'атлар блан ўсиб бормоқдаки, механизатор кадрлар тайёрлаш, айниқса ўрта ва олий ма'лумотли механизатор кадрлар тайёрлаш иши партия ва ҳукумат томонидан қўйилган талаблардан, ўсиб бораётган саноатимизнинг юксак техник талабларидан орқада қолиб келмоқда.

Республикадаги МТСлардан фақат 10 тасидагина бош инженерлар борлигини айтиб ўтишнинг ўзи кифоя. 50 та МТС да техник-механиклар бош инженерлик вазифасида ишламоқдалар, бошқа МТС ларда эса махсус олий ва ўрта ма'лумотта эга бўлмаган кишилар бош инженер бўлиб ишламоқдалар. Кўп инженер-техник вазифаларида етарли ма'лумоти бўлмаган, фақат тажрибасигина бўлган кишилар ишламоқда. Қишлоқ хўжалиги учун инженер ва техниклар тайёрлаш нақадар муҳим эканлиги мана шунинг ўзидан ҳам кўриниб турибди.

Тошкентдаги қишлоқ хўжалик механизацияси техникуми мамлакатдаги энг йирик махсус ўрта ўқув юртларидан бири ҳисобланади. 4 йиллик ўқишга кўчилиши муносабати блан келаси йилдаёқ бу техникумда мингдан ортиқ киши ўқийди.

Большевиклар партияси ва Совет ҳукумати механизатор кадрлар тайёрлаш ҳақида ҳар доим ғамхўрлик қилиб келаётганликлари натижасида техникумда зарур ўқиш-ишлабчиқариш базаси яратилди. Техникумда турли хил 25 та трактор, комбайн, пахта териш машиналари, турли қишлоқ хўжалик машиналари, мелиорация ва планлашга хизмат қиладиган асбоб-ускуналар, устахоналар бор. 13 та кабинет ва лаборатория ташкил этилган. Ҳозир қишлоқ хўжалик машиналари учун махсус павильон ташкил этилмоқда. Техникумда ётоқхона, ошхоналар бор. Ҳозир ҳаммом, кирхона учун бинолар қурилмоқда. Техникум территорияси обод этилмоқда. Ўқиш корпуси ремонт қилиниб, унга керакли жиҳозлар келтирилди.

Техникумнинг коллективи янги техникани эгаллашда МТС ларга яқиндан ёрдам бермоқда. Шу йилнинг кўкламида республика МТС лари жуда кўп миқдорда ДТ—54 маркали янги дизель тракторлари олганликлари муносабати блан техникумда МТС ларнинг раҳбар механизатор кадрлари учун дизель тракторлари бўйича семинар ўтказилди. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигининг область бошқармалари ҳузурида механизация мактаблари ташкил этилди.

МТС ларнинг механиклари техникумга тез-тез келиб, дизель тракторларини ремонт қилиш ва улардан фойдаланиш масалаларига доир консультациялар олиб турадилар ва ҳоказо.

Техникумни бу йил 169 техник—механик ва техник—электрик тамомлаб чиқади. Улар ҳозир давлат имтиҳонларидан муваффақиятли ўтмоқдалар. Аширматов, Криничний, Власенко, Журба ва бошқа кўп ўртоқлар биринчи имтиҳонлардаёқ янги техникани а'ло даражада эгаллаганликларини ва бу техникани мукаммал бошқара олишликларини кўрсатдилар. Техникумни тамомлаётган 85 киши МТС ларга пахта териш машиналарининг старший механиклари қилиб юборилади; ёш техник, механиклардан 12 киши техникумларга ва механизация мактабларига ўқитувчи ва инструктор қилиб юборилади. Техникумни битираётган кишиларнинг бир қисми мотор-ремонт заводларига, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш иши блан шуғулланадиган лойиҳа, қурилиш ва эксплоатация ташкилотларига бориб ишлайдилар.

Техникумнинг ишидаги асосий камчиликлардан бири шуки, техникумда фақат Тошкент шаҳри ва Тошкент областидан келган кишилар ўқимоқдалар. Техникум ўқувчилари орасида МТС лардан келган ходимлар жуда кам. Пахтачиликни янада ривожлантириш соҳасида олдимизда турган вазифалар техникумда республиканинг барча областьларидан келган кишиларни ўқитишни, МТС лардан келган тракторчи ва механикларнинг билими ва малакасини оширишни, уларни механизатор кадрларга раҳбарлик қилишга қодир бўлган малакали кишилар қилиб етиштиришни талаб этади.

Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг бюроси шу йил 17 майда «Механизация техникумларига ўқувчилар қабул қилишни ўтказиш ҳақида» махсус қарор қабул қилди. Республикамизнинг партия ва совет ташкилотлари, Қишлоқ хўжалик ва Пахтачилик министрликларининг органлари мана шу қарорга амал қилиб, МТС лардаги ходимларни техникумга ўқишга юбориш юзасидан жиддий иш қилишлари керак эди. Аммо улар бу қарорни жуда қониқарсиз бажармоқдалар.

Қорақалпоғистон область партия комитети техникумга 50 ўқувчи юборишни ма'лум қилиб, уларни ўқишга қабул қилишни сўраган эди. Лекин Қорақалпоғистон АССРнинг МТС ларидан техникумга шу вақтгача бирорта ҳам киши юборилмади. Хоразм, Сурхондар'ё, Самарқанд ва Бухоро областьларидаги МТС лардан ҳам шу вақтга қадар ўқувчилар келмаётир.

Республикадаги барча МТС лар малакали механизатор кадрларга катта эҳтиёж сезаётганликларини ҳисобга олганда, областьларнинг раҳбарлари бу ишга ўтакеттан мас'улиятсизлик блан муносабатда бўлаётганликлари яққол кўзга ташланади.

Техникум коллективи янги ўқув йилига қизғин тайёргарлик кўрмоқда. Партия ва совет ташкилотлари механизатор кадрлар тайёрлаш соҳасида йўл қўйилган камчиликларни тугатишда ва техникумда янги ўқув йилини муваффақиятли бошлаб юборишда коллективимизга яқиндан ёрдам берурлар деб ишонамиз.

Н. И. ФЕРШТАТ.

Тошкентдаги қишлоқ хўжалик механизацияси техникумининг директори.

ҚИШЛОҚ ГИДРОЭЛЕКТРОСТАНЦИЯЛАРИ УЧУН ЛОЙИҲАЛАР ИШЛАЙМАН

Техникумга киргунча ҳечқандай касбга эга эмас эдим. Болалигимда физикага ва электр фанига жуда қизиққанман. Электрик бўлишни орзу қилиб юрардим. Электр станция қуриш, уни ишга тушириш, ҳамма ёқни чароғон қилиш—нақадар ширин орзу!

Совет Армиясидан бўшаб келганимдан кейин Тошкентдаги қишлоқ хўжалик механизацияси техникумининг электрлаштириш бўлимига кириб ўқий бошладим.

Техникумда муваффақиятли ўқишимиз учун ҳамма шароит яратиб берилди. Уч йил давомида олган билимимизни тажриба блан боғлаш имкониятига эга бўлдик. Электр лабораториясида, устахоналарда, физика, чизма кабинетларида қунт блан машқ қилдик.

Техникумнинг ўқитувчилар коллективи ҳарбиримиз ҳақида алоҳида ғамхўрлик қилди. Бизларни коммунизм қурилишида онгли равишда, актив қатнашаоладиган мутахассислар қилиб етиштирди.

Мен ўқиш даврида электр блан ишлайдиган машиналарни ва трансформаторларни ремонт қилиш, электр станцияларни монтаж қилиш ва ишга тушириш соҳасида ишлабчиқариш тажрибасидан ҳам ўтдим. Тошкент областининг колхозларида амалий иш қилдим, кичик станциялар ва қувват ўтказадиган линияларни ремонт қилдим.

Большевиклар партияси ва совет ҳукуматининг совет кишиларининг ўқиши, касб эгаси бўлиши ҳақида кўрсатаётган буюк ғамхўрлигига жавобан, фақат а'ло ўқишга ҳаракат қилдим. Ҳаракатим бекорга кетмади.

Давлат имтиҳонларини топшириб, имтиёзли диплом олдим, қишлоқ хўжалигининг техник—электриги бўлдим. Қишлоқ гидроэлектростанциялари учун лойиҳалар тузиш каби муҳим бурчимни албатта шараф блан бажараман.

Х. АБЛАЕВ.

ПАХТАЧИЛИКНИ ТЎЛА МАШИНАЛАШТИРИШГА ҲИССА ҚЎШАМАН

Мен 1941 йилда тракторчилар курсини тамомлаб, Янгийўл районидаги МТСда ишлайбошладим. Нормамни ҳамиша ошириб бажариб, ер ҳайдаш, чигит экиш ва ғўзани культивация қилишда а'ло даражада меҳнат қилганим учун колхозчиларнинг ҳурматига сазовор бўлдим. СТЗ ва «универсал» тракторларини бошқаришда анча малака ортдирдим. Лекин етарли даражада назарий билимга эга эмас эдим. Шунинг учун ҳам аввал кечки ўрта мактабда ўқидим, кейин механизация техникумига ўқишга кирдим.

Техникумда назарий билимга эга бўлдим, турли-туман тракторлар, автомобильлар, пахта териш машиналари ва қишлоқ хўжалик машиналарини ўргандим.

Ҳозирги вақтда қишлоқ хўжалигининг техник-механиги деган номни олишга муяссар бўлдим.

Олдимизда пахтачилик ишларини тўла машиналаштиришдан иборат буюк вазифа турибди. Бу вазифани бажаришда механизатор кадрлар зиммасига айниқса катта иш юклатилади. Биз энди олган назарий билимимиздан амалда фойдаланамиз.

Мен пахтачиликни тўла машиналаштириш ишига муносиб ҳисса қўшиб, севимли Ватанимизнинг бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай ишлайман.

Р. МАВЛОНОВ.

Ёшларга янги техникани ўргатаман

Мен мураккаб техникани биринчи марта Улуғ Ватан уруши фронтларида кўрдим. Ўртоқ Сталиннинг «техникани эгаллаган кадрлар ҳамма нарсани ҳал қиладилар» деган сўзлари жуда чуқур ма'нога эга эканлигига оғир жангларда шоҳид бўлдим.

Армиядан бўшаб келганимдан кейин, ярадор бўлганлигим учун, 5-нчи совхозда ҳисобчи бўлиб ишлаш блан кифояландим. Аммо техникани эгаллаш йўлидаги орзум ҳамма вақт юрагимда яшади. Қўлтиқтаёқни ташлашим блан, тракторни ўрганиб, аввал навбатчи тракторчи, кейин старший тракторчи бўлиб ишладим.

1947 йилда Тошкентдаги қишлоқ хўжалик механизацияси техникумига ўқишга кирдим. Мана шу ерда ўз орзумга эришдим. Умумий фанларни ўргандим, трактор назариясини эгалладим, автомобиль, комбайн, пахта териш машинаси ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарининг сирини билиб олдим. Ўқиш-ишлабчиқариш устахоналарида қунт блан ишладим.

Техникумда бизни илғор совет техникасини севишга ўргатдилар. Биз уч йил давомида фақат ўқиш соатларидагина дарслар блан шуғулланмай, ўқишдан ташқари соатларда ҳам устахоналарда, лабораторияларда шуғуллandик. Мен янги, мураккаб техникамизни астойдил севиб қолдим, унинг тилига ва сирига тушундим. Бу техникани мукаммал эгаллаган рус ўқитувчиларимиз бизга айниқса катта ёрдам бердилар.

Техникумда машиналарни ремонт қилиш ишлари ва бу ишлар юзасидан консультациялар яхши йўлга қўйилган. Мен механизмлар ремонтида ишлаб, айниқса кўп тажриба ортдирдим. Бу тажриба бундан кейинги амалий ишимда, ёшларни ўқитишимда менга катта ёрдам беради.

Талабга жавоб берадиган мутахассис бўлиш учун фақат техник фанларнинг ўзинигина эгаллаш кифоя қилмайди. Шуни яхши билганим учун, СССР тарихини, ВКП(б) тарихини яхши ўрганишга ҳаракат қилдим, доҳийларимиз Ленин ва Сталиннинг таржимаи ҳолларини завқ блан ўқидим, комсомол ишида ишладим. Ўз сиёсий савиямни оширишга ҳамиша ҳаракат қилдим. Эндиликда ВКП(б) сафига кириш учун тайёрланмоқдаман.

Қишлоқ хўжалик механизациясини чуқур ўрганишга ҳаракат қилганлигим ва бу соҳада анча муваффақиятли ўқиганлигим учун, мени техникум ҳузурида амалий ўқиш инструктори қилиб қолдирдилар.

Ёшларга қишлоқ хўжалигининг янги техникасини ўргатишда ва механизатор кадрларни коммунистик руҳда тарбиялашда ҳормай-толмай ишлайман.

Ёшларимизнинг ўқиши ва ижодий юксалиши учун барча шароитни яратиб берган большевиклар партиясига ва ўртоқ Сталинга чексиз миннатдорчилигимни билдираман.

А. АШИРМАТОВ.

Қишлоқ хўжалиги учун малакали механизатор кадрлар тайёрлаймиз

Республикамизнинг қишлоқ хўжалиги энг янги илғор техника блан қуроллантирилди.

ССР Иттифоқи ҳукумати Ўзбекистон ССРнинг МТС ва совхозлари учун бу йил жуда кўп кучли тракторлар, қишлоқ хўжалигига хизмат қиладиган бошқа машиналар берди.

Қишлоқ хўжалигини техника блан қуроллантиришда ғўза парваришини механизация асосида ўтказишга алоҳида э'тибор берилди. Бу йил йиғим-терим арафасида пахтакор МТСлар ва совхозларга совет инженерлари ижод қилган ва мамлакатимиз саноати ишлаб чиқарган минглаб пахта терадиган машиналар берилади.

Демак, пахтачиликни комплекс асосда машиналаштириш ишини тезлатиш учун барча имконият яратиб берилган. Шундай қилиб, дала ишларининг муддатини қисқартиш ва сифатини яхшилаш, ҳосилни кескин равишда ошириш, бинобарин колхоз қишлоғининг ободончилиги ва фаровонлигини янада ошириш имконияти туғилди.

Қишлоқ хўжалик ишларини тўла машиналаштириш колхозчиларнинг меҳнатини кўп жиҳатдан енгиллаштиради.

Қишлоқ хўжалигини, барча дала ишларини тўла машиналаштириш учун давлатимиз берган техникадан унумли ва самарали фойдаланаоладиган юксак малакали мутахассис кадрларни етарли миқдорда тайёрлаш керак бўлади.

Шу йилнинг кўклам фаслида тракторчилар етишмаганлиги орқасида дала ишлари айни қизғин пайтда республикамиздаги бирмунча МТСларда анча трактор бекор турди. Тракторчи ва механикларнинг малакаси етарли даражада бўлмаганлиги сабабли, МТСлардаги тракторларнинг 7 ярим процентдан кўпроғи ҳархил техник сабабларга кўра бекор туриб қолди. Кўклам ишлари арафасида тракторчи ва механиклар ўз вақтида тайёрланилмаганлиги, бирқанча тракторчи ва механиклар эса ёмон тайёрланганлиги орқасида МТСларга берилган ДТ—54 маркали кучли дизель тракторлардан қониқарсиз фойдаланилди, бу тракторларнинг бир қисми ҳатто бузилди ҳам.

Айниқса Самарқанд, Бухоро, Андижон областьларидаги МТСларда тракторларнинг кўп вақт тўхтаб қолишига йўл қўйилди.

Ғиждувон районидаги 2-нчи МТСда (директори ўртоқ Иброҳимов), Жалақудуқ районидаги МТСда (директори ўртоқ Ғиёсиддинов) тракторчилар тракторлардан фойдаланиш қоидаларини яхши билмаганликлари орқасида, тракторларни юргизишда бензин блан мой аралаштирилмасдан, фақат бензиннинг ўзидан фойдаланилди, натижада двигательлар бузилиб қолди. Пойариқ районидаги 3-нчи МТСда (директори ўртоқ Гаркалов) 3-нчи сонли дизель трактори ўз вақтида тозаланмади, бу тракторнинг мой ўтказувчи қисми ифлосланди, натижада трактор ишдан чиқди; дизель мойи махсус тўр-тозалагичдан ўтказилмади, ҳаво тозалагичи қаровсиз қолди, тракторга чанг ушлагич умуман ўрнатилмади.

Бошқа областьлардаги МТСларда ҳам тракторлардан нотўғри фойдаланиш ҳоллари юз берди. Бу МТСларнинг раҳбарлари механизатор кадрлар тайёрлаш ишига бепарволик ва мас'улиятсизлик блан қараб келдилар.

Ҳозирги вақтда механизатор кадрлар тайёрлашга бепарво қараш каби ҳолларга мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Олдимизда катта вазифалар турибди. Кўп миқдорда мураккаб техника олдик. Бу техникани фақат яхши тайёргарлик кўрган кишиларгина бошқараолишлари мумкин. Барча машиналарнинг узлуксиз, самарали ишлаши яхши тайёрланган кадрларга боғлиқ.

Ҳарбир МТС сиёсий, ғоявий жиҳатдан яхши тайёрланган, ҳозирги замон техникасини мукаммал эгаллаган кадрларга эга бўлиши керак.

Афсуски, бизда ҳали ҳам мана шу оддий ҳақиқатни тушуниб етмаган ба'зи раҳбарлар бор.

Андижон областида зарур бўлган барча мутахассис механизатор кадрларни тайёрлаш иши ёмон уюштирилган. Область пахтачилик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Молчанов ва унинг МТСлар бўйича ўринбосари ўртоқ Удодов шу йил кўкламдаги камчиликлардан ўзлари учун тегишли хулоса чиқариб олмаганга ўхшайдилар. Дизель тракторларни ҳайдовчи тракторчилар тайёрлаш юзасидан белгиланган план 1 августга қадар фақат 48 процент бажарилганлиги буни яққол кўрсатади. Пахта териш машиналари учун ҳайдовчи—механиклар ҳам етарли миқдорда тайёрланмаётир, ҳозиргача тайёрланаётган кадрлар эҳтиёжни фақат 47 процент қоплаши мумкин. Пахта териш машиналарида ишловчи бригада бошлиқлари эса талабни фақат 9 процент қондираолади.

Самарқанд областида ҳам (область пахтачилик бошқармасининг бошлиғи Абдуқодиров ва қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи Алимов ўртоқлар) кадрлар тайёрлаш иши ёмон аҳволда бораётир. Самарқанд областида барча мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш юзасидан белгиланган план фақат 30 процент бажарилган, шу жумладан пахта териш машиналарининг ҳайдовчи—механиклари тайёрлаш плани фақат 14 процент бажарилган. Абдуқодиров ва Алимов ўртоқлар ўз областьларидаги МТСлар учун ўрта малакали механизаторлар—техник-механиклар тайёрлаш ҳақида ҳам ғам емаётирлар. Тошкентдаги қишлоқ хўжалик механизацияси техникумига ўқувчилар юбориш юзасидан Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитетининг қарори блан белгиланган план ҳам бажарилмаётир. Муддат ўтиб кетганига қарамай, бу техникумга фақат 5 та ариза юборилган.

Фарғона область, Тошлоқ районидаги 1-нчи ва 2-нчи, Молотов районидаги 1-нчи ва 2-нчи, Охунбобоев районидаги 1-нчи МТСларда, Тошкент область, Юқоричирчиқ районидаги 2-нчи, Оққўрғон районидаги 2-нчи, 3-нчи ва 4-нчи, Мирзачўл районидаги МТС ларда тракторчилар тайёрлашга ҳали ҳам киришилмаган.

Мазкур областьларда ва машина-трактор станцияларида механизатор кадрлар тайёрлашда бундай чидаб бўлмайдиган аҳволнинг содир бўлганлигига сабаб шуки, бу муҳим тадбирни амалга ошириш, механизаторлар тайёрлаш соҳасида жиддий иш қилинмаётир, область ва районлардаги партия ташкилотлари мана шу муҳим иш устидан кундалик назоратни ўрнатмаганлар.

Андижон область партия комитети Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети бюросининг «1950 йилнинг ёз даврида механизатор кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ҳақида»ги қарорини бир ой кечикиб муҳокама қилган. Область партия комитетининг қишлоқ хўжалик бўлими (мудири ўртоқ Шанько) кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш ишига раҳбарлик қилмади, натижада Андижон, Ленин, Сталин, Олтинкўл районларида шу вақтга қадар МТСлар ҳузурида механизатор кадрларнинг ўқиши ташкил этилмаган.

Областьнинг МТС директорлари, район пахтачилик бўлимлари ва район партия комитетлари энг яхши комсомол ва ёшларни танлаб, механизация мактабларига ва МТСлар ҳузуридаги курсларга ўқишга юбормадилар, шунингдек ўқишга юборилган ёшларнинг яхши ўқиши устидан назорат қилиб турмадилар, натижада Андижон районида МТСлар ҳузуридаги курсларга юборилган 12 киши ўн кун давомида бекор юрганларидан кейин, яна колхозларга қайтиб келишга мажбур бўлган.

Андижондаги механизация мактабида ўқитиш ишлари қониқарсиз бормоқда, бу ерда устахоналар жиҳозланмаган. Ўқиш учун ажратилган машиналар очиқ ерда сақланмоқда, натижада ўқиш ишлари кўнгилдагидек ўтмаётир. Бу мактабда тарбия ишлари издан чиққан. Кўп ўқувчи машғулотларга қатнашмайди, дарсни ўзлаштирмайди. Ўқиш бошлангандан бери бу мактабдан 26 киши кетиб қолган.

Самарқанд область партия комитетининг қишлоқ хўжалик бўлими ҳам (мудири ўртоқ Аракелов) механизатор кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш масалалари блан шуғулланмаётир. Самарқанд областидаги МТСлар эса юксак малакали механикларга ҳамон катта эҳтиёж сезмоқдалар.

Механизатор кадрлар тайёрлаш ишидаги бундай қониқарсиз аҳволнинг дарҳол олдини олиш керак. Бу йил кузда бажарилиши керак бўлган жуда катта дала ишларининг муваффақияти механизатор кадрларни ўз вақтида тайёрлашга боғлиқдир.

Ўзбекистон ССР Пахтачилик министрлиги, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги механизатор кадрлар тайёрлаш иши блан жиддий шуғулланишлари, областьлардаги ўз бошқармаларининг бошлиқларидан ва МТСларнинг директорларидан механизатор кадрлар тайёрлашда йўл қўйилган жиддий камчиликларни дарҳол тугатишни, бу ишда катта бурилиш ясашни талаб этишлари керак.

Область ва район партия ташкилотлари кадрлар тайёрлаш масаласини ўз назоратлари остига олишлари ва бу муҳим ишга яхши раҳбарлик қилишлари керак. Механизаторларни сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, уларнинг ишлабчиқариш малакасини ошириш ҳақида кун сайин большевикча ғамхўрлик қилиш зарур. Механизатор кадрларнинг социалистик онглилиги нақадар юксак бўлса, уларнинг колхозлардаги меҳнати ҳам шу қадар унумли ва самарали бўлади.

МТС директорларининг сиёсий ишлар бўйича ўринбосарлари ва МТСлар ҳузуридаги бошланғич партия ташкилотлари кадрларни тайёрлаш ва тарбиялаш ишлари блан астойдил шуғулланишлари, иш вақтларининг кўп қисмини шу муҳим масалага бағишлашлари керак. Ҳарбир тракторчи ва механик блан иш олиб боришга, унинг сиёсий ва техник савиясини оширишга, тракторчи ва механиклар учун яхши турмуш шароити яратиб беришга, уларнинг маданий савиясини оширишга алоҳида э'тибор қилиш лозим.

Механизатор кадрлар тайёрлаш ишини шундай ташкил қилайликки, республикадаги барча машина-трактор станциялари совет ҳукумати томонидан қишлоқ хўжалигимизга берилган қудратли техникани мукаммал эгаллаган ва давлатимиз томонидан қўйилган ҳарқандай мураккаб вазифаларни шараф блан бажараоладиган малакали кадрларга эга бўлсинлар.

Т. СОКОЛОВ.

Ўзбекистон К(б)П Марказий Комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР

ҚУРИЯ ХАЛҚ-ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ АРМИЯСИ БОШ ҚЎМОНДОНЛИГИНИНГ АХБОРОТИ

ПХЕНЬЯН, 7 август. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги 7 август эрталаб қуйидаги ахборотни э'лон қилди:

Халқ армияси қисмлари ҳамма фронтларда уруш бўлаётган ерларнинг қулай хусусиятидан фойдаланиб, қаттиқ қаршилик кўрсатаётган америка қўшинларига ва лисинманчи қўғирчоқ қўшинларга қақшатғич зарбалар бериб, ҳужумни давом этдирдилар.

Халқ армиясининг шарқий соҳил районида ҳужум қилаётган қисмлари тоғлик Чхонсон (Киндзио) районида қаттиқ қаршилик кўрсатаётган америка қўшинларини ва лисинманчи қўғирчоқ қўшинларни қириб ташлаб, 5 августда Чхонсон (Киндзио)ни озод қилдилар.

Халқ армиясининг бошқа қисмлари Тэгу (Тайко) остоналарида душман мудофаасининг муҳим пункти бўлган Гун И (Гуньи)ни озод қилдилар.

Халқ армияси қисмлари Чхонсон (Киндзио) ва Гун И (Гуньи)ни озод қилиш учун бўлган жангларда душманнинг кўп солдат ва офицерларини қириб ташладилар ва асир олдилар. Ўлжалар қўлга туширилди.

6 августда америка аэропланлари Пхеньянга ва Саривонь (Сяриин)га уч марта ҳужум қилиб, аҳоли яшаб турган районларни бомбардимон қилдилар ва пулемётдан ўққа тутдилар. Ҳужум натижасида кўп уй-жой вайрон бўлди, аҳоли ўртасида қурбонлар кўп.

ПХЕНЬЯН, 7 август. (ТАСС). Қурия халқ-демократик республикаси Халқ армиясининг Бош қўмондонлиги бугун кечқурун ахборот э'лон қилди. Ахборотда бундай дейилади: Халқ армиясининг қисмлари ҳамма фронтларда америка қўшинларига ва лисинманчи қўшинларга қарши шиддатли жангларни давом этдирдилар.

Халқ армиясининг Ийсон (Гидайо) районида ҳужум қилаётган қисмлари бу районда қаттиқ қаршилик кўрсатаётган америка мотомеханикалаштирилган полкининг кўп қисмини тор-мор келтириб, душман мудофаасининг муҳим пункти ва йирик транспорт узели бўлган Ийсон (Гидзйо)ни 5 августда озод қилдилар.

Халқ армиясининг Аньдон (Анто) районида ҳужум қилаётган қисмлари душманга жиддий талафот етказдилар. Душман солдатлари ва офицерларидан 6 мингга яқин киши ўлди ва ярадор бўлди, 600 дан ортиқ киши асир олинди. Ўлжалар, шу жумладан 4 танк, 17 бронемашина, 57 миллиметрли 3 тўп, 60 миллиметрли 25 та ракета тўпи, 10 миномёт, 60 та бошқа хил тўплар, 14 та зенит пулемёт, 20 та оғир пулемёт, 20 та енгил пулемёт, 900 милтиқ ўлжа олинди.

Бундан ташқари, кўп карабин, автомат ва бошқа қурол-яроғ ҳамда тўп ўқлари, шунингдек автомашиналар ва радио аппаратлари ҳам қўлга туширилди.

ҚУРИЯДА УРУШ ҲАРАКАТЛАРИ

ЛОНДОН, 7 август. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Қурияда Макартур дала штаби ҳузурида бўлган мухбири берган хабарга қараганда, америка денгиз пиёда аскарлари ва 25-нчи дивизия қисмлари оғир танклар ва артиллерия ёрдами блан бугун эрталаб Чиньчжу (Синсю)дан шарқдаги районда ҳужум бошлаганлар.

НЬЮ-ЙОРК, 7 август. (ТАСС). Юнайтед Пресс ва Ассошиэйтед Пресс агентликларининг Токиодаги мухбирлари берган хабарларга қараганда, америка қўшинлари Пусан (Фузан)дан ғарбда ҳужум бошлаганлар.

ҚУРИЯДАГИ ВОҚИАЛАР ҲАҚИДА ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ЛОНДОН, 7 август. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Қурияда Макартур дала штаби ҳузурида бўлган мухбири берган хабарга қараганда, Нактонган (Ракуто-Ко) дар'ёсидан ўтган Шимолий Қурия қўшинлари 24-нчи америка дивизияси полкини чекинишга мажбур этганлар. Хабарларга кўра, Шимолий Қурия қўшинлари америка қўмондонлиги томонидан америка мудофаа районига қилинаётган жиддий хавфнинг олдини олиш учун юборилган янги полк блан ҳам жанг қилмоқдалар.

ЛОНДОН, 7 август. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Нью-Йоркдаги мухбири хабар беради: «Нью-Йорк таймс» газетаси Лоуренснинг Қурия фронтидан берган хабарини босиб чиқарди. Хабарда айтилишича, Шимолий Қурия қўшинлари бугун ташаббусни ўз қўлларига олиб, америка қўшинлари мўлжаллаган қарши атакани барбод қилиш ниятида артиллериядан қаттиқ ўт очганлар. Лоуренснинг хабарига кўра, «Шимолий Қурия қўшинларининг ўнг қанотдан берган кучли зарбаси америкалиларнинг бутун операциясини секинлаштириб қўйган, америкалиларнинг планига мувофиқ, бу операцияда жуда кўп америка қўшинлари иштирок қилиши лозим эди».

Лоуренснинг айтишича, Шимолий Қурия артиллерияси тўғри мўлжал олиб ўққа тутган.

ГАРРИМАН ЖАНУБИЙ ҚУРИЯГА КЕЛИБ КЕТГАН

ЛОНДОН, 7 август. (ТАСС). Лондон радиоси эшитдирган хабарга қараганда, президент Трумэннинг кеча генерал Макартур блан маслаҳатлашиш учун Токиога келган махсус ёрдамчиси Гарриман 7 августда Жанубий Қурияга бориб келган.

БЕВИННИНГ ИСТЕ'ФО БЕРИШ ЭҲТИМОЛИ БОРЛИГИ ТЎҒРИСИДА «СТАР» ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ЛОНДОН, 7 август. (ТАСС). «Стар» газетасининг обзорчиси ёзади: «Европа совети» деб аталган советнинг сессияси бугун Страсбургда очилади. Бу сессиянинг вакиллари Англия ташқи ишлар министри Бевиннинг бундан кейинги тақдири тўғрисида ҳархил гапларни айтмоқдалар.

Обзорчи ёзади: кўп кишиларнинг фикрича, Бевин яқин орада Эттлидан исте'фога чиқиш учун рухсат беришни сўрайди. Хабар беришларига қараганда, Бевин зўрға ишламоқда. Бевиннинг дўстлари унинг умумий аҳвол тўғрисида кўп бош қотирмаслигини истайдилар.

Обзорчи яна бундай деб ёзади: «Ҳозирги вақтда ички ишлар министрлигида Чатер Иднинг ёрдамчиси бўлиб ишлаётган Жоффри де Фрейтас Бевиннинг ўрнига тайинланса керак, деган гаплар кўп тарқалди. Де Фрейтас Страсбургга юборилган вакилларнинг биридир; у илгари Бош Ассамблеянинг сессияларида қатнашган эди. Де Фрейтас ҳозирги лавозимига ўтишдан илгари Эттлининг парламентдаги шахсий секретари эди. Эттли уни жуда ҳурмат қилади. Унинг тайинланиши Қўшма Штатларни хурсанд қилган бўлур эди. Қўшма Штатларда унинг қариндош-уруғлари бор».

ЭРОН ОФИЦЕРЛАРИ АМЕРИКА ҲАРБИЙ МАКТАБЛАРИДА ТА'ЛИМ ОЛАДИЛАР

БАЙРУТ, 7 август. (ТАСС). Ливанда чиқадиган «Телеграф» газетаси ёзади: «Эроннинг ишончли манба'ларидан олинган ма'лумотларга кўра, Эрон ҳукумати Америка Қўшма Штатлари ҳукумати блан келишиб, Эрон армияси офицерларидан икки группани америка ҳарбий мактабларига юборишга қарор қилган. 72 офицердан иборат биринчи группа фортефикация, алоқа ишларини ва та'минотни йўлга қўйишни ўрганади. Бу группадаги офицерлардан бирқанчаси штаб офицерлари тайёрлайдиган америка мактабларига юборилади.

87 офицердан иборат иккинчи группа Ғарбий Германиядаги америка разведка мактабларига юборилади. Эрон офицерлари бу мактабларда душманнинг орқа томонида қўпоручилик ишларини уюштириш юзасидан махсус та'лим оладилар.

ВЕНГРИЯДА ДЕҲҚОНЧИЛИК ИШЛАБЧИҚАРИШ КООПЕРАЦИЯСИ РИВОЖЛАНМОҚДА

БУДАПЕШТ, 7 август. (ТАСС). Сўнгги йилларда Венгрия деҳқонлари ўртасида хўжаликни коллектив бўлиб олиб бориш ҳаракати кучайди. 1950 йилда деҳқончилик ишлаб чиқариш кооперативлари а'золарининг сони 5,5 мартадан кўпроқ, деҳқончилик ишлабчиқариш кооперативларининг сони уч мартадан кўпроқ ошди. Кооператив хўжаликларида ўрта ҳол деҳқонлар кўпайди. Ўтган йили ёз фаслида кооператив а'золари ўртасида ўрта ҳоллар атиги 1,5 процентни ташкил қилган бўлсалар, 1950 йил январьгача уларнинг сони 13,7 процентга етди.

Бу йил ўрим-йиғим кампанияси вақтида давлат қишлоқ хўжаликлари ва деҳқончилик ишлабчиқариш кооперативлари анча катта муваффақиятларга эришдилар. Бу эса Венгрия деҳқонларига хўжаликни илғор техника блан қуролланган коллектив хўжалик усулида олиб бориш афзал эканлигини яна бир марта яққол кўрсатди. Бу йил қишлоқ хўжалигининг социалистик секторида ерни ишлаш ва ҳосилни ўриб-йиғиб олишда 5.308 трактор, 2.999 молотилка, 14 комбайн ва бошқа хил машиналар ишлади.

Машиналарни кенг ишлатиш, коллектив бўлиб меҳнат қилиш, агротехниканинг муваффақиятларидан фойдаланиш натижасида ишлабчиқариш кооперативлари юқори ҳосил олмоқдалар. Масалан, Цигандаги Кошут номли ишлабчиқариш кооперативи ҳарбир хольддан (ҳарбир 0,57 гектардан) 18 центнердан буғдой олди, бу қишлоқдаги якка хўжаликлар эса фақат 8—9 центнердан ҳосил олдилар. Бечхейдаги Ракоши номли кооператив бир хольддан ўрта ҳисоб блан 19 центнердан дон олди.

Коллектив хўжаликларнинг муваффақияти Венгрия деҳқонлари ўртасида кооперативлар тузиш ҳаракатини яна кучайтириб юборди. Чонград комитатида 1.000 га яқин деҳқон оиласи кооперативга кириш ҳақида ариза берди. Боршод комитетида кооперативга кирган 400 деҳқон хўжалигидан 43 таси ўрта деҳқон хўжалигидир.

ВЕНАДА АВСТРИЯ КОММУНИСТЛАР МАТБУОТИ ШАРАФИГА ХАЛҚ БАЙРАМИ

ВЕНА, 7 август. (ТАСС). Кеча Венада энг йирик ҳисобланган Пратер паркида Австрия коммунистлар партияси органи «Эстеррейхише фольксштимме» газетаси шарафига традицион байрам ўтказилди.

150 мингдан ортиқ киши қатнашган катта байрам уруш оловини ёқувчиларга қарши, тинчлик учун австрия халқининг қаттиқ кураш олиб бориши шиори остида ўтди.

Катта боғ территорияси «Уруш оловини ёқувчиларга қарши, тинчлик учун курашувчилар фронтини кенгайтирайлик», «Қуриядан қўлингни торт», «Атлантик аҳди бизга қирғин келтиради, тинчлик эса бизга иш ва нон беради!», «Бизнинг шу кундаги муҳим вазифамиз тинчлик учун курашдан иборат», «Биз ҳамиша тинчликнинг мустаҳкам қўрғони Совет Иттифоқи тарафидамиз» деган шиорлар ёзилган алвонлар блан безатилган эди.

Вена аҳолисидан ўн мингларча киши барча халқларнинг тинчлик учун олиб бораётган буюк курашини ва СССР да ҳамда халқ демократияси мамлакатларида меҳнаткашларнинг турмуши тобора яхшиланаётганлигини ва австрия халқининг турмуши ёмонлашаётганлигини акс этдирувчи жуда кўп виставкаларни тамоша қилдилар.

Газетанинг мас'ул муҳаррири Цукер Шиллинг, Австрия компартияси раисининг ўринбосари Хоннер, шунингдек чет эллардан келган меҳмонлар нутқ сўзладилар. Нотиқлар Совет Иттифоқини ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг улуғ йўлбошчиси ўртоқ И. В. Сталин номини тилга олганларида митинг қатнашчилари қайта-қайта қаттиқ қарсак чалдилар. Сталин номини бирнеча минут давомида такрорладилар.

МАКАРТУР ҲАРБИЙ ЖИНОЯТЧИЛАРНИ ҚАМОҚДАН БЎШАТМОҚДА

НЬЮ-ЙОРК, 7 август. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Токиодаги мухбири хабар беради: Макартур штабининг ҳуқуқ бўлими 7 августда ахборот чиқарди. Бу ахборотда айтилишича, япон ҳарбий жиноятчиларидан яна бир гуруҳи, шу жумладан генерал-лейтенант Такадзи, полковник Гендзи Мацуда ва япон армиясининг граждан ишлари бўйича собиқ инструктори Настаро Нуномия (бу киши 7 йил қамоқ жазосига ҳукм этилган) жазо муддати тўлмасдан қамоқдан бўшатилади. Бу кишиларнинг ҳаммаси 1946 йилда қамоққа олинган эди. Макартур штаби шу чоққача япон ҳарбий жиноятчилардан 70 кишини жазо муддати тўлмасдан қамоқдан бўшатиб юборди.

ИНДОНЕЗИЯДА АҲВОЛ

ГААГА, 7 август. (ТАСС). Жакартадан олинган кейинги хабарларга қараганда, Явада ва Целебесда Голландиянинг мустамлака қўшинлари блан индонезлар ўртасида қуролли тўқиниш давом этмоқда.

АНП агентлиги билдиради: Целебеснинг асосий шаҳри бўлган Макассар кўчаларида жанглар бўлмоқда. Макассар шаҳрида Голландия мустамлака армиясининг 2.000 дан ортиқ аскар ва офицери бор.

ХОРХЕ КАЛЬВОНИНГ ЎЛДИРИЛИШИГА ДОИР

НЬЮ-ЙОРК, 6 август. (ТАСС). 4 августда Кильмес шаҳрида (Буэнос-Айрес яқинида) коммунистлар партияси комитетининг биносига ниқоб кийган ва автомат блан қуролланган бирнеча босмачи кириб, Аргентина коммунистлар партияси Буэнос-Айрес вилоят комитетининг секретари Хорхе Кальвони отиб ўлдирганлар. Босмачилар ишчи Педро Анхель Селлини ҳам ўлдирганлар ва Гардилья блан Бернштейнни қаттиқ ярадор қилганлар. Полиция ҳечқандай чора кўрмаганлиги сабабли босмачилар қочиб кетганлар. Полиция ма'мурлари матбуот вакилларига Кальво ва Селлилини ёвузларча ўлдирган фашист босмачиларни гўё қидириб топаолмаганликларини айтганлар. Кильмесда юз берган бу мислсиз жиноят Буэнос-Айрес меҳнаткашларини жуда қаттиқ ғазаблантирди.

ИНГЛИЗ АЭРОПЛАНЛАРИ ЯМАН ҚАБИЛАЛАРИ ҚИШЛОҚЛАРИНИ ВАҲШИЙЛАРЧА БОМБАРДИМОН ҚИЛМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК, 7 август. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Қоҳирадаги мухбири хабар беради: Араб мамлакатлари иттифоқи доираларининг 6 августда билдирган хабарларига кўра, ўтган ҳафтада инглиз аэропланлари Яман блан инглиз протектората Адан ўртасидаги чегарада жойлашган районда яман қабилаларининг қишлоқларини бомбардимон қилганлар.

Шу доиралардан олинган ма'лумотларга қараганда, Араб мамлакатлари иттифоқидаги Яман вакили Али Муаед 6 августда ма'лумот олган. Бу ма'лумотга кўра, Аданда турган аэропланларнинг Англия блан Яман ўртасида низо'га сабаб бўлган районни бомбардимон қилишлари натижасида бирнеча киши ўлган.

АМЕРИКАЛИЛАР ИТАЛИЯДА ҚУРИЯГА ЮБОРИЛАДИГАН «КЎНГИЛЛИЛАР КОРПУСИ»ГА ЖИНОЯТЧИ УНСУРЛАРНИ ОЛМОҚДАЛАР

РИМ, 7 август. (ТАСС). «Паэзе сера» газетаси хабар беради: Американинг Римдаги агентураси Қурияга юбориладиган «кўнгиллилар корпуси» деб аталган корпус составига тескаричи ва жиноятчи муҳожир унсурлар орасидан одамлар тўпламоқда. «Кўнгиллилар»га 150 минг лира «мукофот» ва «кўнгиллилар корпуси»га ёзилган пайтдан бошлаб кунига 10 минг лира миқдорида маош, шунингдек америка паспортлари берилади. Овозаларга қараганда, «кўнгиллилар» тўпланадиган жой Баньоли (Неаполь) яқинидадир. «Корпус»га ёзилганлардан қўшимча равишда «америкалилар томонидан туриб жанг қилишга тайёрмиз» деган тилхат олинади.

РУМОНИЯДА БИР ГУРУҲ ЖОСУСЛАР ВА ХОИНЛАР УСТИДАН ҲУКМ ЧИҚАРИЛДИ

БУХАРЕСТ, 7 август. (ТАСС). Бугун Бухарестда ҳарбий трибунал Тито бошлиқ фашистлар тўдасининг агентлари бўлган бир гуруҳ жосуслар ва хоинлар устидан ҳукм чиқарди.

Айбдорлардан Журо Баслер, Никола Милутинович ва Видоса Недич ўлим жазосига ҳукм қилиндилар; Милош Тодоров, Божко латич ва Божидар Станоевич умрбод каторга ишига; Милорад Адамов, Миладин Силин, Анжелко Пейович 25 йилдан каторга ишига ва кейинчалик 10 йил муддатга граждан ҳуқуқларидан маҳрум этишга; Жива Петров 15 йил каторга ишларига ва кейинчалик 10 йил муддатга гражданлик ҳуқуқларидан маҳрум этишга; Светомир Радославлиевич 12 йил каторга ишларига ва 10 йил гражданлик ҳуқуқларидан маҳрум этишга; Никола Медич уч йил қамоқ жазосига ҳукм этилдилар.

Никола Медичдан бошқа ҳамма айбдорларнинг мол-мулки мусодара қилинади.

ЎЗБЕКИСТОН СПАРТАКИАДАСИДА

Суратда (чапдан ўнгга): сузиш мусобақаларида ғолиб чиққан фарғонали **А. Порхунов** ва андижонли **В. Фомина** ўртоқлар. 5 минг метрга югуришда биринчи ўринни олиб, республикада янги рекорд қўйган фарғонали **Н. Любин**. Бухороли **М. Холназаров** ва андижонли **Н. Раҳимов** ўртоқлар ҳам бу масофага югуришда яхши натижага эришдилар.

И. Глауберзон фотоси.

☆ ☆ ☆

Спартакиаданинг иккинчи кунида барча спорт базаларида мусобақалар давом этди.

«Динамо» стадионида футбол мусобақалари бўлди. Андижон ва Сурхондар'ё областьларининг командалари ўртасидаги мусобақада андижонлилар бутун ўйин давомида ташаббусни ўз қўлларидан бермадилар ва улар 4:1 ҳисоби блан ғалаба қозондилар. Тошкент шаҳри ва Тошкент области командалари ўртасидаги ўйин ҳамманинг э'тиборини ўзига жалб этди. Бу мусобақа қайси команданинг биринчи ва иккинчи ўринларни олишларини белгилаб берар эди. Ўйин қанчалик қизғин ўтганига қарамай, натижасиз тугади. Бу командалар ўртасидаги навбатдаги ўйин 10 августда бўлади.

Сталин номидаги маданият ва истироҳат боғининг сув станциясида сузиш ва сувга сакраш мусобақалари анча қизғин ўтди. 400 метрга эркин ҳолда сузишда фарғонали Иванова маррага энг биринчи бўлиб етиб келди. У белгиланган масофани 7 минут 55,9 секундда босиб ўтди. Эркаклар орасида тошкентли Э. Линковский ғолиб чиқди. Линковский бутун масофани 5 минут 49,2 секундда сузиб ўтди. Қорақалпоғистонли сузувчи Ю. Фролов 100 метрга 1 минут 22,1 секундда сузиб, биринчи ўринни олди. Самарқандли С. Файрушина чалқамча сузишда ғолиб чиқди. У 100 метр масофани 1 минут 47,9 секундда сузиб ўтди. Шу масофага сузишда эркаклар орасида тошкентли А. Дашков биринчи ўринни олиб, маррага 1 минут 20 секундда етиб келди. 200 метр масофага сузишда яна фарғонали Иванова ғолиб чиқди. У бу масофани 3 минут 48,8 секундда босиб ўтди. Эркаклар орасида тошкентли А. Толстошеев маррага 3 минут 19,2 секундда етиб келиб, биринчи ўринни олди.

Икки кунлик мусобақадан сўнг сузиш ва сувга сакрашда илгаригидек биринчи ўринда Тошкент, иккинчи ўринда Самарқанд ва учинчи ўринда Фарғона спортчилари бормоқдалар.

Округ офицерлар уйи маданият ва истироҳат боғининг спорт майдонида спорт-гимнастикаси мусобақалари бошланди. Мастерлар орасида тошкентли спорт мастери Р. Большакова биринчи ўринда бормоқда. У 60 ютуқдан 55,85 ютуққа эга бўлди. Иккинчи ўринда тошкентли гимнастикачи Чижевская бормоқда. У 50,95 ютуққа, учинчи ўринда бораётган З. Белянина 47,2 ютуққа эга.

Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида классик курашлар бўлаётир. Пойтахт полвонлари Сурхондар'ё ва Наманган область командалари блан бўлган учрашувларда 7:1 ҳисоби блан ғолиб чиқдилар. Самарқанд ва Бухоро полвонларининг учрашуви 4:4 ҳисоби блан тугади. Самарқандлилар блан андижонлилар ўртасидаги кураш мусобақаси 6:1 ҳисоби блан самарқандлилар фойдасига, Бухоро ва Сурхондар'ё областьларининг полвонлари ўртасидаги мусобақа 4,3 ҳисоби блан сурхондар'ёлилар фойдасига ҳал бўлди. Тошкент полвонлари наманганлиларни 4:0 ва андижонлиларни 3:1 ҳисоби блан ютдилар.

Темирйўлчилар маданият ва истироҳат боғининг ёзлик театри биносида штангачилар мусобақаси бўлмоқда. Енгил вазндаги спортчилар орасида тошкентли Еганов ҳаммаси бўлиб 245 килограмм тош кўтариб, биринчи ўринни олди. Иккинчи ўринни тошкентли Лебединский ва учинчи ўринни самарқандли Петросов олди. Ярим енгилликдаги штангачилар мусобақасида Личман ҳаммаси бўлиб 257,5 килограмм тош кўтариб, биринчи ўринни ишғол қилди. Самарқандли Бозоров иккинчи ўринни, Тошкент областидан келган Кочетков учинчи ўринни олди. Бир кунлик мусобақадан сўнг биринчи ўринда Тошкент, иккинчи ўринда Самарқанд ва учинчи ўринда Фарғона спортчилари бормоқдалар.

«Спартак» стадионида енгил атлетика мусобақалари давом этди. 5 минг метрга югуришда тошкентли Безруков ва фарғонали ёш спортчи Любин ўртасида қизғин кураш бўлди. Любин маррага биринчи бўлиб келди. У масофани 16 минут 15 секундда босиб ўтди. Бу эса республикада янги рекорд ҳисобланади. Иккинчи ўринни Безруков, учинчи ўринни бухороли Холназаров олдилар. Колхозчи спортчилар орасида наманганли Азизов бу масофага 17 минут 26,6 секундда етиб келиб, биринчи ўринни олди. 400 метрга югуришда тошкентли Ёқубов, спорт мастери Фарида Ҳасанова ғолиб чиқдилар. Хоразмли колхозчи Р. Шахмаева 400 метрга 1 минут 11,8 секундда югуриб, биринчи ўринни ишғол қилди. Тошкентли А. Осипов ядрони 12 метр 42 сантиметрга иргитди, бу блан биринчи ўринни олди. Колхозчилар орасида қорақалпоғистонли Нурембетов ғолиб чиқди.

Югуриб келиб, узунликка сакрашда бухороли А. Фатеев катта муваффақият қозонди. У, 6 метр 35 сантиметрга сакради. Баландликка сакрашда тошкентли А. Ритикова ғолиб чиқди. У, 1 метр 35 сантиметр баландликка иргиди. Иккинчи ўринни фарғонали ёш спортчи Н. Линина олди. Самарқандли Мустафина 1 метр 20 сантиметр баландликка сакраб, колхозчи спортчилар орасида ғолиб чиқди. Бухороли Н. Зорин 110 метрда ўрнатилган ғовлар устидан 16,4 секундда сакраб ўтиб, биринчиликни олди. Диска иргитишда тошкентли Г. Демченко катта муваффақият қозонди. У дискани 32 метр 88 сантиметрга иргитди.

Икки кунлик мусобақадан сўнг спортнинг барча турлари юзасидан Тошкент шаҳар физкультурачилари 17 ютуқ блан биринчи ўринда бормоқдалар. Иккинчи ўринда Самарқанд, учинчи ўринда Фарғона, тўртинчи ўринда Бухоро ва бешинчи ўринда Тошкент область командалари бормоқдалар.

Мусобақалар бугун ҳам давом этади.

Мас'ул муҳаррир ўринбосари
Б. РАҲМОНОВ.

ТЕАТР ва КИНОЛАРДА

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (Пушкин номли парк) — 9 августда **Нурхон**.

«РОДИНА» — кундуз **Яккама-якка**, кечқурун **Саҳродаги қўзғолон**.

«ВАТАН» — **Хитой қизлари**.

«НАВОИЙ» (қишки) — кундуз **Хитой қизлари**, кечқурун **Денгиздагилар шарафига**.

«9-НЧИ МАЙ» — **Шайтон дара**.

«НАВОИЙ» (ёзги) — **Хитой қизлари**.

«ИСКРА» (қишки) — 2-нчи залда рангдор фильм **Ўлимга маҳкум этилганлар фитнаси**, бошқа залларда **Машенька**.

«ИСКРА» (ёзги) — **Сўнгги раунд**.

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз **Хитой қизлари**, кеч соат 7, 9 ва 11 да **Дунай фарзанди**.

«ХЕВА» — **Хитой қизлари**.

Госстрахнинг область бошқармаларида доим ишлаш учун: **ветеринария врачлари ва ветеринария техниклари**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Жуковский кўчаси, 52-нчи уйда Узгосстрахга (телефон — 31-204) ва Госстрахнинг область бошқармаларига мурожаат қилинсин.

Свердлов номли концерт залида
12 ва 13 августда
ҚИРҒИЗИСТОН ССР давлат ХАЛҚ ХОРИНИНГ ГАСТРОЛЬЛАРИ
(50 кишидан иборат)

Қатнашадилар: Қирғизистон ССР халқ артисти **Сайра Киизбоева**, республикада хизмат кўрсатган артист **Мисқал Умурқанова**, демократик ёшларнинг Прагадаги Халқаро фестивали қатнашчиси **Назира Тойгомбоева** (лирик-колоратур сопрано) ва Ленин орденли Қирғизистон опера ва балет театрининг солистлари **Эркин Мигенилова**, **И. А. Кабеков**.

Программани **Темирбеков** олиб боради.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар олдиндан сотилмоқда (ҳар куни кундуз соат 2 дан). Коллектив заявкалар қабул қилинади.

«СРЕДАЗВОДПРОЕКТ» ТРЕСТИГА

Тошкент шаҳрида ишлаш учун: ирригатор, гидролог, гидрогеолог, геолог, тупроқшунос-мелиоратор **инженерлар ва техниклар, тадқиқот партияларининг бошлиқлари, старший топографлар, механиклар, бош бухгалтер ўринбосари, вичислительлар**

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Ленин кўчаси, 23-нчи уй, 22-нчи хонада трестнинг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ (ТИИИМСХ)
1950/51 ўқув йилида:
1. **Гидромелиорация ишларини уюштириш ва механизациялаш,**
2) **Гидромелиорация системаларини ишлатиш**
мутахассисликлари бўйича
АСПИРАНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Аспирантурада ўқиш муддати 3 йил (фанлар кандидати деган илмий даражани олиш учун диссертация ёқлаш ҳам шу ҳисобдан).

Аспирантурага олий ма'лумоти ва иш тажрибаси бўлган кишилар қабул қилинади.

Аспирантурага кирувчилар «Марксизм-ленинизм асослари» курсидан, махсус фандан ва чет тилларнинг биридан имтиҳон берадилар, шунингдек мутахассислик бўйича реферат ёзиб тақдим қиладилар.

Аризалар 1950 йил 1 октябрьгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 10 октябрьдан 25 октябрьгача ўтказилади.

Аризага қуйидаги ҳужжатларни 2 нусхада қўшиб бериш лозим: 1) кадрларни ҳисобга олиш варақаси, 2) таржимаи ҳол, 3) олий ўқув юртини битирганлик ҳақидаги дипломнинг копияси, 4) муассаса, партия ва касаба союзи ташкилотининг раҳбари имзолаган характеристика, 5) мутахассислиги бўйича реферат, 6) ҳарбий хизматга муносабат ҳақида ҳужжат, 7) 6x9 сантиметр катталигида учта фотокарточка, 8) соғлиғи ҳақида справка.

Аспирантурага қабул қилинган кишилар стипендия блан та'минланадилар.

Институтнинг адреси: **Тошкент шаҳар, Учительская кўчаси, 29-нчи уй** (3-нчи трамвайнинг «Дархонариқ» остановкаси, 3, 4, 5-нчи автобусларнинг «Урицкий» остановкаси).

К. Е. Ворошилов номидаги «ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА

металларни қиздирмасдан ва қиздириб ишлашга доир технолог, механик, конструктор, электрик ва сварка ишига доир **инженерлар ва техниклар, токарьлар, слесарьлар, фрезерчилар, шлифовшиклар, қолипчилар, электросваршиклар, газосваршиклар, электромонтёрлар, темирчилар, қозончилар, дурадгорлар, шоферлар, юкчилар, ёрдамчи ишчилар, уборшицалар**

КЕРАК

Юқорида кўрсатилган касбларга **ШОГИРДЛАР ҲАМ ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

Шогирдлар тегишли касбларни ўрганиш учун малакали ишчиларга бириктириладилар. Ўқиш муддати 2 ойдан 3 ойгача бўлиб, ойига 300 сўм миқдорида стипендия тўланади.

Тошкент шаҳар, Сельмаш кўчаси, 2-нчи уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
РЕСПУБЛИКА АКУШЕРКАЛАР МАКТАБИ
1950/51 ўқув йилига
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Республика акушеркалар мактаби **туғруқхоналар, касалхоналар ва туғруқ пунктлари учун ўрта медицина ма'лумотига эга бўлган акушеркалар тайёрлайди.**

Акушеркалар мактабига 7 синф ҳажмида ма'лумоти бўлган 14 ёшдан 30 ёшгача қиз-жувонлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати **3 йил.**

Дарслар кечқурун, ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Кириш имтиҳонларини а'ло ва яхши баҳо блан берган кишилар ойига 140 сўм миқдорида стипендия блан та'минланади. 7 йиллик мактабни а'ло баҳо блан битирган кишилар имтиҳонсиз қабул қилинади. Бошқа жойлардан келганлар ётоқ блан та'минланади.

Мактабнинг адреси: Тошкент шаҳар, Воскресенский переулок, 1-нчи уй, 8 Март номли 88-нчи ўрта мактаб биносида.

Ариза ва ҳужжатлар эрталаб соат 9 дан кеч 6 гача қабул қилинади.

ЛЕНИН ОРДЕНЛИ БУТУН ИТТИФОҚ ПАХТАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ (СоюзНИХИ)

селекция ва уруғчилик, агротехника, механизация, агро-тупроқшунослик, агрохимия, мелиорация ва суғориш, ўсимликларни ҳимоя қилиш, тупроқ микробиологияси, қишлоқ хўжалиги ишининг экономикаси ва уни уюштириш мутахассисликлари юзасидан
қатнаб ва сиртдан ўқиш учун
АСПИРАНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 3 йил.

Аспирантурага кирувчилар: 15 августдан 10 сентябрьгача марксизм-ленинизм асослари, махсус фанлар ва чет тиллардан имтиҳон берадилар.

Аризалар 1 сентябрьгача қабул қилинади. Ариза институт директори номига ёзилади ва қуйидаги ҳужжатлар (2 нусхада) қўшиб тақдим қилинади: таржимаи ҳол, фотокарточкали шахсий варақа, олий ўқув юртини битирганлик ҳақидаги ҳужжатнинг нотариусда тасдиқланган копияси, характеристика, асарларининг рўйхати ёки реферат, иш стажи, соғлиги ҳақида справкалар, турар-жойидан справка.

Адрес: **Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 41-нчи уй.** Телефон — 34-115, 32-271.

Лангар кўча, 94-нчи уйда турувчи **Солибой Одиловнинг** Калинин район, Молотов қишлоқ советидаги Ленин номли колхозда турувчи Шарофат Нурмуҳаммедовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

Чимкент тракти, Футбольний проезд, 1-нчи уйда турувчи **Султон Бурҳоновнинг** Эгарчи кўча, Меҳмончи тупик, 29-нчи уйда турувчи Копия Ҳасановадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Москва район, 1-нчи участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, Алексеев кўчаси, № 8. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Партия турмуши бўлими — 33468. Пропаганда бўлими — 31048. Маданият бўлими — 32036. Қишлоқ хўжалик бўлими — 34455. Саноат бўлими — 31226. Совет қурилиши бўлими—31638. Маҳаллий ахборот бўлими — 37604. Мухбирлар бўлими — 31638. Хатлар бўлими—32347. Э'лонлар бўлими — 37062. Секретариат — 34780 ва 33469. Коммутатор — 36334.

Р. 04671. «Қизил Узбекистон» ва «Правда Востока» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. № 1130.